

بلوورا شكهستی

ناٲى كٲبىؑ: بلوورا شكهسى

بابهٲ: شعر

نقىسهٲ: عارف حىٲو

بهٲرگ و دهٲهٲنانا هونهرى: عبدالرحمن بامهرنى

ژمارا سپاردنن: (D-/2380/24) ژ رٲقه بهٲرىيا پهٲرتوكخانا بهٲدرخانىيان-

دهووك هاتىبه دان.

ٲىراژ: ٥٠٠ دانه

نوٲهٲا چاپٲ و چاپخانه: چٲ، چاپخانا تهٲهران، ئىران.

عارف حیتو

بلوورا شکهستی

شعر

ٲاقاهي باڙيري منڃ

سهروربه

جادد هيا وي وهڪي سهرادي..

ڪوڏ ڪونه

مروقيڻ ڇاڪ، دبهڻ دا دڇڻ

ٺه ويڻ خراب

ما بو چنه؟!

عبدالرحمن مزووري / ڙ ديوانا ڙ ٺه ٺينا ڇرايڻ ڪه ٺڻ-۱۹۸۰

دلّی من ٻو وی کچا دهنڙن خواه دقوتا

دهڙهنی تو.. دهڙی لی نهده
دلّی من هئڙ یی ل وهغهری و
ههستا من.. چڙیکهکا نهبلهده
رهڙینا جهستهیی من ژ سهرمایه، نهسهمایه!
نه من رائیخهکا گهرمه و نه نالایه
د خواه بیچم و عهورتا خواه پی قهشیرم
سرودا من بارهکی خونین تازییه ب ههلبهستهقه
چپایهکی بهفرگرتی یان دهنگهک کهفتی و تاوییه
قی نوازا خوش و دلسوژ، بهیله د گهورییا دهڙیدا
ههتا دلّی من ژ وهغهره دوور قهدهگهریت

بهر بهستين لهشکهری دبریت

ل شهر گهها شهر ما شهینی، مینا پلنگهکی دنریت

گولله بین گول گهر اندین، ژ پشین ناشتی دسریت

چ تشت د مهری مندا نینه، ب رووی د هفیه بهگه مکهم

چ تشت د دهستی مندا نینه...

دا دورا ته، د کوچهر بییدا رهقه مکهم

ل فی سهقه می... دهفی لی نهده

کاروانهکی ب ریقه مای، بی سندهده

گو هین کولبووی ب بهیستی نهیشینه

دهفزه نی نوو... دهفی لی نهده.

*

نهگهر شهف نهبا، ما کی دال بهندا ستیرا بیت

کو برسقین پهردهیا پهنجهری لادته

نهگهر رهف نهبا، ما کی دا ژ بهخچهی دهرکهفیت،

ما کی دا ریکی بادهت و خهونال با- دته؟

دهفزه نی تو دهفی لی نهده..

بُو "من" مڪي ل سهر گياي دريژكري،
د غاي دچيت و همارهڪا ژ چوار ر مخانه شهقري
ب بسمار هڪا د سهرئ وي را هه لايوستي و
بيژ دڪرن، ژ ميدهڪا في دلر ابونئ پيسكري
نژدهقائين ميري دئ هين، دورماندوري زويركا گرن..
گولان دهنه بهر قامچيا و ستريا ب پيقانه دهقبهشڪهن
نهچارم كوب ستويئ خوارقه
بهرهف سهمتا دهرئ دوتميرئ راخشييم.
دهنگي بوري گزيري با شق شق دكر و دوباره دكر:
ميرگهها مه...

سهلميشهڪا هنگفيه ب مناريفه و فيرسين كوك
سوارين مهغولان كهفتن و ري بهرزهكر
بلنگويين ل سهر جادئ، ب تهقنهبارانئ خهتمين
ههكو ديجله بويه لههي و زهفي بين جوتياران فهخوارين
ستونين خلوله ههرفين!
كراسهڪي گولگولي ل بهر زانگههيه

سترانا كەسك، ل بەر دەنگرا قەگەرنیە
 تنی زەلام.. ئەو زەلامین مایی زەلام؟!
 سینگی لەهیی دشەقینن و گەنمی دگەهیننە سەر ئاشی
 ئاش ئاشی مەیه...
 لی بایەکی ل سەر موسەلت، کۆتەلا دایە بە حنگا و
 ل جی نۆبەتان، ل هەش سوارن پیلین صنگا
 بەخچەیین شین ب ئاقتیدا چوون
 تیر ل فەزای.. بی سەمت دفرن
 خەتیر.. خوە دکیشنە دناڤ خوە دا و
 سړی دادا گەهین گەها وان نەگەهین
 بیهنا خوینی یا کورکە ل بەر دەر ازینکا و
 دویکیلەکا بلند دبیت، ژ خممکین بووینە ئیتوین
 گورمنا عەقر و برووسیا، میناکێ تۆپا خودیە
 پالتویەکی رەشی بەلەک...
 بەژنا ئاسمانی داپۆشی و دی قەرەشینت!
 دەفرەنی ما.. بو کێیە قی دەفی لێدەهێ؟

دلئی من یی ل سهر وه غهرئ و
ریکا من گئژ هفانکهکه، بی بهوصهله.

*

من گوتی هو دوتمیرا من:

دوتمیرا خهون و خهیالی و خهندهیا خاتونا فهخرا
دیمجامه ژ دیمان کهفتن و کهسهک ژ بلی ته نهمایه
مهیدان کهسیره و قالییه
گولین ته یین دبنه گولله

هر سۆز مه کال سهر بهفرئ، توزوبایه
بی مفایه، پهرواز هیین ب دیوار یقه قویچک و کولله
پیلین د پیلاندا فهتسیی، رووبار نقاند
بهیلله رهز.. وان راستی یین هیژ نهگوتی
ژ بو زهقی یین بهیار بیژیت
یان بههییهکا ههژی دانیت،
ژ بو بیشهنگا چووی و هسکبووی!

زهقى د مهدا شه پلینه و ل دانگا چپای شه له ژانن

لی که سه کی ئاور نه دا...

وی بارانا زه قیا عاشق کر بیه زیلاق

که سه کی دل نه دا ده سته ت تابر کین بنکه فشی ئاخ و

پفکه ته وان چریس کین ئاگری هه لیبوی!

ئا هو رایئ نغستی بوو...

من ب دلشواتی گاز یکر: پا کی دی کنیی زفرینیت؟

من بهیست یاسا سه و مره!

کومه کا زار و کین شویم، عهد ل و کانئ ب په یقان دکر و

په یقین خرش.. د ته قنئ را مان

هه سپئ دادقانی بی لغاف، موسه یهره

د هرا زینکا خواه پیقه هسک، ل بهر هه تاقئ دهرزی و

گو پاله کی د دهستی بایدا دوسره

هه که سه کی ژ بانئ بکه قیت یان دی که قیت، موقه دهره!..

من بهیست کو خودئ یاو مره!

کوما ته کیاین بینقیز د حالچوون و بی مه فهره

جھلخانين لاقهيان ري پريٽڪرن!
تهيرين كهلهخان هاتنه گوڦهندي و كيلين گورگان
ب نايهتين كورت و تهناڪهر چرسين
ساتورين تيڙ ڙ بيهنين بياني قهرفين
همي ساتور.. ساتورين دهستي خودينه و
باگورداني سهمتا هونيني دوڪره
نيمامهڪي ل سهر مينبهري گهفا دڪهن، زناڪره
جبيهي وي.. ل ميهرهگاني چوڪره!

دهنگهڪي ڙ ناف وه گوته من:

"هيدي پاڙو.. ل مه فهرمانه

ياواش پاڙو.. شهر يي گرانه"¹

*

حهيرانهڪا دهشتا هموليري ب پهركهت و

هينستا روڙي کوچڪي کوچڪي ههلنهڪري

پوشيا خانزادي کره ليس

---

¹ ڙ سترانهڪا فونڪلورييا کوچڪ و ديوانان هاتييه وهگرتن.

بیره هی بین عه شقهک سۆتی، ب کهزیکین و یقه و مریس
 دودل ژ ته لاری دابهزی و ل بهر مؤلهکی پی وی گهزی
 خو دیکان خوه تیومر کر و گلوپین ههل بو دالهقیان،
 و هسا خوه دیت فیستانهکی سپیی ل بهر و
 سۆرگوله کال بهر بهر چهما وی دبشکوریت
 شویرها قه لاتئی لهرزی و خهم پی رزی
 کوترکهک ژ نهیا وی فری و کر نه شهما ههمی دری
 ل پشت سوار هکی، دهستین خوه پیقه کربوون مار
 وی بهس دیمئی وی ددیت و
 دیمئی وی ل سهر مهکینهیا گوهورینی دبیته هزار
 ههمی دهستین سۆر بووین ژ چهپله لیدانی
 ب مکوری دگۆت: بوچی نه نهز؟!
 ما کیمه نهز؟
 نهز هکی جوحنی، مایمه ل سهر سهنگا قهپانی
 ژ خوه دادقوتم تۆز و غوبارا ژیانئ
 د خۆلگهیا میحر ابیدا...

ل سەر چۆکان، تژی نزا و گازندەیین ژیکدووریئ
مریدەکی مشت ژ مرادین ل بەر پیا...
لمچەک ژ دفنا من فەکر و ب خلوەتگەهیڤە کۆلاجەر
گولەک ژ سترانا من چنی
کراسی ل بەر من دراند و پشنا من ب برینان هنجنی
کەفالهکی رهش و سپی بوو، ب سەرەدەرا شویرها پانفە
کۆم کۆمە خەلک داجریانە دەری مەزن، دا هیڤکەنی...
خوہ تیرا ددیت، یین کەفتینە قاتی بنی
ئەز ژی هیشتا تژی نزا و گازندەیین ژیکدووریئ!
ل سوجدەگەهی.. پابۆسڤان و داگرتی بووم
توند دنالیم ژ دەردی چوونی و خەریبیئ!
دەنگی دەفی...
هەستین من یین هەلچوویی هیدی بارکرن،
بەرف پەرافین هەداری و نڤیژمکا سۆزداریی
دەنەکی مشت ژ روڤدکان، ب منڤە شکاند و فەگەراندەم
نک سەردەمین ئەڤینیئ.

ئەفجا لى نەدە، دەفژەنى تو دەفى لى نەدە
دلى من يى ل سەر وە غەرى و د عشقىدا
بى مەدەدە!

*

من گۆتى ھۆ دۆتمىرا من:

ئەو نە ئەز بووم.. يى خوە د تەدا قەنویساندى و
بەرگۆپزىن سەر لەشكەرى تە، ب خەونا كەلاندى قماندى
ئەو نە ئەز بووم...

يى من جلكين تە دزىن و ب ئاڧا رووبارىدا بەرداين.

مەھىن رووبارى پىل تەنا

دچوونە بېھنا شەو بۆيەكا ژ كەلھى قەدەر

كوتركين "جوودى" خەملاندى ھاتن

چقى زمىتونى ب دمیڧە و ھودھودى خوە ل نامەكى گرت

ژ ئەنيا شەرى سار قەكەت و بکەتە جاما نۆچەيا بلەز

چارمىکيا خوە ل بەر قەدەت ھەز...

ھندى من ل بىر.. ئەز ئەوم يى من ژبۆ تە

گوشتی لهشی خوه قهرۆتی و نهچوویم جووتی!

ژ پیرقه دهیم و ژ پیرقه دچم و ژ پیرقه دمرم.

دهنگهکی ژ ناف وه گۆته من:

"هیدی پاژۆ.. ل مه فهرمانه

گران پاژۆ.. شهر یی گرانه"

*

گهلهک ل ته گهریام.. نهی هاتن

جار ب جهستهیی پیر ههقیهکی و

جارنا ب گرنژینا بیکار مکی ل هیقیا گودۆی

ل پینش چاقین من دبوویه پیژن و ههر بهرزه دبووی

دگهل دهنگی تللیلیا دچووی

ما هیژ نههاتمه بیرا ته؟!!

ئهز ئهوم یی دندکهکا کهل ژ ئاخۆ پربووی

یی خوهیدی وی لاقژهیا متی ب دهقی و یقه گهشبووی

ل دیدارا زهر...

پیکین مهیی دسهردا دهن، ههستین ههلهچووی

رښارمکي بڼي جهگهر هاته سلاقي،
 دا سلاقيکته وي جهگهرا ب مرنا بوريفه مالقبووي
 هر سينگهکي ب تيرا براييکي سمتي...
 نږدي نهما بهحسي عشقا رښگههي بکته
 پهرين ديداران ژي کهفتن!
 هر کزگريوکا د حهفکا وهغهرندا
 سهپاني بهر دهري ميري و دوتميرا خشل و خهملنيه
 نهز نوم يي ژ دههمناته فهبوويم و ل سهر گياي،
 ب عهسکهرکاني ل گهل ته دغاي چوويم!
 نهز بووم يي ههکو دهفرهني نو دهفه ب حهزکرن لنږدا
 من پرتين خواه د کوټانا تهفه ښيدا
 دهنگهک د مندا فهديهشي و ب دهنگهکي دکهفت
 وي دهنگي دگوت: نو حهز ژ ته ناکته!
 حهز ژ پهيفين ته بين کهل دکته
 نو پهيفين گوني دکهن و بارگير ژي درين
 تو پهسنداري ويبي و ههما هند!...

دهڙهني ما ماندي نه بوي؟!

نئدي بهسه، دهڙي لي نهده

دلي من يي تهنگزاري بهتينا بوي

خازوڪه ل بهر مزگهفتهڪي.. بي گو مبهده

*

دوتميرا من:

ل سهر تهختهڪي ناسنين يا روونشتيه

ددانهڪي وي يي دلهقيت

بهقين گهرا د تاريي وهر بوي،

پينگاقين خورت فالنجڪرن

نهپندهيي، ديتنين كورت مالنجڪرن

هيشتا هر يي چاقهريمه، رابيهفه.. دي رابهفه!

بلا مالي من ژبو ته مالويران بيت

ناقئ من ب پينگاقين تهفه هميهجان بيت

گياني من د دهستين تهدا صهولهجان بيت

لهشي من يي برينهلو.. پر و پيرينا رهوان بيت

بہس توڑ تہلاریں داکہفہ و دناق مہدا بہ ٹہف شہفہ!
ٹہگر شہف نہیا، ما کی دال بہندا ستیران بیت
کو برسقین پەردہیا پەنجہریں لادہت
کی دا دلہت بہریں ریکا بہلی بادہت، خونال با۔ دہت!
دلی من یی ل سہر وہغہریں و
کاروانہکی ب ریفہ مای.. بی مہدہدہ
گوہین کولبووی ب بہیستنی نہئیشینہ..
گولین د خونیدا گہشبووی نہوہرینہ!
دہفی لی نہدہ.

***

۲۰۲۳

نہوی سہر خوش

پیکہ کی عمر مہقی و
لبہ کا باہیقین خومالی و جگارہ کا توتنا گارہی
تبلہ کا ہنگقینی کہقینی شرینی و پہیقہ کا مجد
د ہہگبہیا قہگہریدا...
وہلات پی دبیتہ پہرستگہ و نہوی سہر خوش
ل سوجدہگہہا وی مریدہ.
تہرتیلین ب سہروا، دکتہ ستران...
سیفانڈوک دہینہ سہمایی و تہف چلخانہ دخہندقینہ
ہہکو دەستین نزا کہر سہرئہقراز دین،
نیرہہ ژ گہمیقانان قہددت،

پیل ل پیلان سوار دین و ماسی یین بچووک،

ل بن پهړئ ماسی یین مهزن

گهشتین چوونئ و هاتنئ دکهن...

روژ پاسهوانا قودرتهئ و داوی یین خوش

نوش!...

پاپور.. پیلین دهر یایی دبریت و ل چ بهندهران

تیهنئ ژ چاقین نه نفستی دانا قوتیت!

خهر بیبیه کا د دلئ دلیندا خهر فتی، ئیدی نهما

ل بهنده مانا هیقیئ.. خه تیر کا دی بهر دهتهئ و

بیره هی یین خوه پیقه کهت.

ئهو گهر یدهیه...

د هوش و نه هوشیا پهردیدا، خودیکه که

ل خوه دنیریت و دبیز ته خوه نوش!

دهسته کی وی ل ئاسمانان باقین زیوسی دپهر خینیت

دهسته دی ب عهر دیقه تونده و

دلبرهکا ژ خهونئ چپبووی،
جار دنقینیت، هندهک جاران ژی دلقینیت!
ل وی دهمئ باران باری و پهمزکویقیان،
هورکرییه قویئئ ئاقاری
وی ل سهر ستیرا ئومئدهکئ بهلهدی ل پشتا روژا ددان
ههکو دنیا بوویه تاری و رووقیان دهستای دستاری
وی ئاوازمک "دلشاد سهعید"ی دگه هانده سهر رووباری
تهقی پرتین محبهئتی، ب جهمهدیقه بوونه بهستی و
کهسهک نهبوو گويفکا ببهئتی!
صلهواتین شیخی شیخا و نقشتوکین "علی کهلهک"²
ل مهیدانکئ، ههراجرن چهپکین گنجئ و
ریشالوکین سیاسهئتی...
من گوهلئیه، میوزیک یا ب کوریا بابقه
دئ گههینه ههمی جهان

---

² کهسهکئ ئیمانداره، نهساخان ب ئوژدارییا ئایینی و گیانی چارهسهر دکهت، ل دهردؤرا ههولئیرئ یئ ب نافودهنگه.

وہلے ٹاواز... نہگہلک یا ب دلی منہ!
شہملکہکا بہر دریایی ل سہر زویرکین واری نہیا و
ٹہوئے سہر خوش...

دی بہر قبیلہ، ہمہی ہمزین خوہ فہکوژیت!
ما ہمزین کھل،

دی چ لہنن دی ل سہر دیواری زیدہکمن؟
یان چہند ریکین دی بین گہہینی دی فہکمن؟
ہہر ریکہکال بہر وہ غہری یان فہگہری، بگر نژیت
دی د ہہمیڈا وار گہہی روژیدا کورک بیت
ٹہو واری تہفہکا نویسہک ب کوملہکی وییی سپیٹہ
درہفیت دکہفیت غار ددہت رادوہستیت دلہیت دلفیت
رادبیت روودنیت دکہنیت دگریٹ دحالیٹ دکہویٹ
بہرزہ دبیت و دزقریتہفہ، لال دبیت و دبیزیتہفہ
دمریت و فہدژیتہفہ

دببیت دخوینیت پہسند دکہت رمت دکہت
ہہمیڈ دکہت ژ خوہ دوور دکہت دہافیت فہدگریٹ

دهر دئیخیت و دکهته د ژوورقه

ئهوئ خهونا دوهی و پیرا پاتی قیری ب چوکی ویشه

هیز قمیایه و جهنزابیا دکهت، ژئ نهبزار!

خهونا مژدار.. شلیرهکه د چاقین زیقین ئیروسیدا

تهف خوه رسکین ژ ئهفرودیتی فهپهشاینه ب پهجرانقه

پارسهکین بهر ههتاقینه و د تارییدا دل پی دنارین

ئهو ب دهههنا شلیرئفه بهنیشهکی بی شهکره و

بایهکی باکوری، ههستین ههچووی ددانه سهر

صهندهلهکال باخچی گشتی مایه ب تنی

سهره داقین یوتوبیایی،

خهونر وژکین سهر مهدی بو دئیخته دافی...!

نوش!

ل بیاقهکی دهر فهکری، ههر تیرهکا ژ تیرکفانی مهندههوش

ههر نیچیرفانی ل بهر دهستی نیچیرا خوه، بوویه کرنوش

قهخواستنا گیمهکی دکهن، نه ل قیره بیت، گیره بیت!...

ههمی مال مالین خودینه

ولهی خودی... یا ژ سهر عهردی بارکری!

خر دستهکا خوه یا دگهل بای فریکری و

مؤرا خوه یا دگهل خوه بری...

- ههمی ژبهر تهیه، گیلای سهرخوش!

یی هوشی خوه کریبه داردهستی قهدهری و

خهونا خوه دایه موغبهری!

- بوچیبه هوش؟

نوش!

من گۆزکهکی ئافی رهشانه دیمی وی

ب روئدکفه گۆت: دگهل من نهکهن!

هون ب خودی کهن، قی منتهی دگهل من نهکهن!

ئهن کولیلکهک بوهاریمه و دار ب منقه شههنان

ئهن هنجاری رهزقانیمه و زنارهکی دفن بلند

ل سهر بالگههی نهقی بههشتا مهست و خوش

بۆچییه هۆش؟

ژ من قهبن! هشیار نههم...

دا نهبنم کاروانی د ئاقهکا مهند دا

خیابانین پان و فرهه سهراپن و

گولین تهییسۆکین نایلتونیی ل ئاف چیمهنان قرا بدن

کەسین خەمگین، ل قولاچکان بچهورن و

جاما خەمی د سەردا بچیت...

نۆش!...

پینکهکی عەرەقی و

لبهکا باهیقین خۆمالی و جگارەکا تووتنا گارە

تبلهکا هنگفینی کەفرینی شرینی و پەیفهکا مجد

د ههگبیا وه غهریدا...

وه لات پی دبیته پهرستگه و نهوی سهرخوش

ل سوجدهگهها وی شاههکه...

سەرلهشکرئ وی یئ هاتییه سلاشگههی

ئەف گولستانا گولومەرىن، ناھىت دزىن!

ئەو گەرىدەيە...

پىھكى وى ل ئەنيا شەرى غەدارەيە

پىي دى ل بەر، نۆبەتا مۆچى رىعايى، مەدارەيە

ئەقجا بەيلنە دناف بلوورا سەرخوشىيدا و

كەس دەرگەھى وى نەقوتىت!

نۆش!...

***

۲۰۲۲

سہر دہ می فیرسین قہرمتی

ہہقآلی وی ہہسپی ویبہ و دوزا ویبہ رہونہقا وی
مہترہکی نآقا تہزی و ناٹہک خاقان
باز بہندہ کال دہستی چہپی و ستیرہک ل ہنداٹ
دنیا ہہمی کمنگر پہرہ و ب پفہکی دبیتہ لہیلان
ئہو.. فیرسہ، فیرسہکی ب سوز و یہمان
نیقاریبہکی، قہرمتی زقری نیق بہخچہی
جہندہکہکی بیرہ ہییان ل دویف خوہ دخشانہ
ما ئہگہر دہم خوداقہندی دیتنی بیت...
خہمین دوتا تہرتیلا سوجدہگہہنیہ!

دہنگہ کئی دوور، ژ دہھوؤلا شہری دفری

شیپالین جوک و جہلالان..

خوہ ب عہر دیفہ مرمراند و کہفرین زنائی رک،

ل سہماگہ ہی سہماقان بوون

تلیلیا دادا بہر دہرا و دزولگافیدا خہندقین

خہنجرین رويس، ل سہکراتی دیدہقان بوون

دلبرہکا ب تنی ما بوول خلوتگہها تننیاتی

خہونین سہرمہدی ب ژقائین گیروکر یفہ ددیتن

ریشالوکیں دارا کہقنار و پہرمویچکین ژئیاتی

ئاداروکیں ہہر دلدار و سہرہدافین دیناتی

ژ دیمے پرسیارکہر دوہریان، بہلگہچلی

ئہو دی بہرہف شہریفہ چیت، بیی دودلی

ہاوکیشہ دہہقدا حہلیان و زہقی بین گہنمی،

لہرزوکیں بہر حنگا کولی

گولی ژ برینان دنالن و سترائین و ہرزان دچرن

وہرزین دورینی ہیژ، دتہبگرتینہ ل پریزی

شالوکین تیز وهرمتینه و گهف مکورن!

ئهوئ فیرس...

دناف گهفاندا دبوریت و گهف دلهمین

دناف دهفاندا دفوریت و دهف دهلین

لی قاری دکهن ریکا دریز، نهزمانحولی

هممی ئهوین ل مزگهفتا دوور بووینه خولی و

ب تبلا شههدی، ژیکهفتهتیاں بهرف چولی

پهرجانهکی ژ شفکین تهر رادانه ب کوریا دهمیقه

تهلارین عهوران ماچی دکهن،

دادانه سهر کولانین تنگ

بیهنا ریکان دبن سهنگیقه تنگ دبیت

رئ دتهنگن... تنگ!

ئهوئ فیرس، د پینچاوپینچین جاددهپاندا بهنگ دبیت

ب دویلیکی روژیفه دویهیه و پر رهنگ دبیت

مائهگهر تیر ژ دههمهنا ریکی بومشین

هممی ئومیدین فهگرتی، ل بهر سیفاندهیان دقهشین

ئەوئى فېرس موويەكى ژ خوه شاش ناکەت و

مەو کبەكى دريژئى ھەنگىن سەماکەر

دکەتە دوکەر...

کەرەک مريدین خودینە و د پەر سگە ھىقە تەناکەر

کەرەک لېھمشتا سړینە و ب شەيتانیقە موقەددەر

پا دئ چەوا دەنگى دەھۆلى کپکەم و

شەر يى کاتا ژ دارمئوى ددەت؟

ئەزەكى گۆشەگير، د مەيخانەکا سەر اباويقە گيژ دېم

ھەپارەيان.. ھزرا من يا ئىخسیر کرى

نەدشیم بەرەف سەلالقە بچم، نە دابکەقم

نەدشیم سروودا ھىرشى بپەر وەرینم، نە برەقم

ئەزەک ماتماى د دەنگەكى کەفتى را ماى

ژ بەر تۆزا ھەسپى فېرسى و وئ مۆرانا ب چپایقە ماى

يا بەرزە دبیت، سەمتا ریکا مالا مەزدای

سیکارەکا ب سەر دەرا مزگەفتیقە...

قەولین قەوالا و لاقرەمپین دەمى بۆرى

پرت پرت دکهت و دکهته د تویرکین هه لگرتیدا
داکو هه کو قورچین برسی، ل زفستانی هار دبن
ئهوئ فیرس، ب دیمهکی نوورانی پی بکهت ماتانی
قویت ب زینا هه سپی و یقه ئاقویتهک سوره خویایه،
لی نابینیت!

چهم و چیمهن ژ درمخشانی قورمچین
په لاتینکان دهف ژ رووی چرای بهردا و
ب پهنجین ستریانقه بههتین
جۆپرکان ری فهکرن و ئاف دزانیته دی کیفه چیت!
کاریتیهین کفران بلند بوون ئاسمانا...
د قهرقه شهیا پآلدانیئا، پآلدان قهدبیت
هه بوون.. ب تویفکلئ شمتیقه بوو
چوون.. پهیا بوو!
هاتنا کهمسک، ل بهر بارانی توفانه
ههمی رهنگ...

مانه ب کوریا روو قییاغه و بهفری خوارن

شھينا ھەسپى تى نەبىت!

ئەو ھەسپى خىنج.. دىن رىكيا فىرسىقە و

ئەف سەردەمى فىرسانە!

فىرسىن قەرمى...

ئەوئىن ھەپارەبى و ب دودلىيا سۆرقە وەرمى

مانى ژيان ھەر ھۆ بوويە و يا ھۆسانە

چوارگافانى ل بەر خۇدىكىن پەرتى دكەت.

***

۲۰۲۲

هڙيرا ڏيم!

[بؤ محسن قوچان... خوداني پهيئين گهرم و جوان]

هڙيرهڪا ڏيم ب تني...

سيبهرئي ل ناقاري دکهت و

ل بهر بيستانهڪي نافيي، ميڙه دکهته

بونهورين پهراندني و قهر و تني

ريبارهڪ هات..

بيرههه يين سهردهمهڪي نه ژبيركري

ب لهشي ويغه ميڙيزهركين خوراندني

بهردانه بهر هممبيزا كهل.

ئهي ريبار د هڙيرا ڏيمدا بوهوڙي

دهم بيهنڙى..

همه مى حهكىمين دهولتهى و شارهز ايئن قولپاندنى

پهنا برنه بهر ئاورين كهزاختنى..

دوعا كرن ژ ئاسمانين ههرافتنى

كو قان بهلگين پانين كهسك و دهف بشكورى

نهدهنه بهر گهفين كهفتين وهراندنى...

ئهوئ ريبار تنى خهونه

خوه ل سهر لاما هژيرا ديم.. دريژكرى

يا ژ همياقه بئ مرى!

... ..

(1)

گوللاهيهكى ب خافلهتيقه، گوزمهكا وى كون كربوو

نيرگزمكى ب زانيبوون، بهرچيلكا وى تژى كربوو

وى ب پيئ برينوييغه غار ددا

خوه ب كانياقه حسار ددا

ل ریکا رهقینهکئی دگر یا... نه رهقین بیت

ژ دلئی باومریهکئی در ژیا.. مشت نیقینی

عشقہکا ہل و ہک دار نالینکئی تی نالیا و

پالومرین پالا پھمانئی پر پھند کر بوو

ب وی پیئی پیقہ بووی بار..

خوہ ل بہر باری کہنتی رادگرت

حزرا وی یا نیترین بازی..

ب کہہندا برساکوژہک کہہندا کر بوو

ولئی ہیفہک د دستاندا کولورہکا چاف فہکری

ستیر ژی ل دور وی، ببوونہ ئویشی بین تری

گہلہک دقنیال دور خوہ بزقریت.. لی نہزقری!

دہنگہک:

ئہی باومری.. کا گرداری و ناگری تہ؟

ل کیفنہ خہمل و خہل و خولپین خولیا یا خہما تہ؟

گولک بہر بوونہ بیستانی و بہرازان رھز تارومار کر

گوری گه هشته فیستانی و

هزا بویکی.. ژ شهقا بویکینی سار کر!

رستکهکا زیری فالصوب گهردهنیقه دغیری

قهفتهک گولین پلاستیکی..

ل سسر وی میزال بهرانبهری وی دخنزری

دههولقوتی.. دههول لیددا و

ژ بهر کوخکی.. زرناییز یی کهرخی بوو

ل گهرا دیلانی دیمجامه ژ بو ههف دکهنن

ههکو کاره ب چهند خولهکان دهیته برین

دهواتچی خواه ب ههف قهدنن و

ناه و ناخینکین کپکری دبنه ههلم

جاردی کاره ب دزقریتفه..

کهسهک کهسی نانیاسیتن.. تهف وهکههفن!

(2)

ههکو وی خواه ب رووی ناخینه متکری و

ب هنجاری جوتیار یقه.. مسمتکری!

خودآفندي مهر ديني دادا زهڻيا
ڪر نه شاهد چوڻ و چيا:
هر گولهڪا ژ نوو قهديت
هر بشڪوڙا ب چقي داريقه ديهقيت و
فيقيي تهر ژي دتفقيت
بهري بارينا بارانا باني وييه!
لي نهذزاني.. يان ژبير ڪربو
نهف ڪهسڪهسورا ناسمان پي جوانڪري
خوها نهنيا جاني وييه!

دهنگهڪ:

نهى چيا.. ڪاني ڪوباري و همداري؟!
ڪهقريين ب سينگي تهفه نهلهو..
ل سهر دلي وي پفدانڪن، د دستاندا با
نهو ريڪين سهرنشيف دين، ڪريچي بين بارانينه

دهمارين هسك.. سهر هداقين خريائينه

هر كهو كه د قهقهه سكيډا زيمار دار

چوار بريندار..

ژئ قهذرين و ل سينگي سهيرانئ تهنگزار

ل سهر دهستئ قهدهرئ دهين و بار دكهن

گونئ دكهن و درملا ريكيډا ريډارن

كهربا كهفن و كهسيره بووي

خوه ل بهر خهونئ قهذنويسيډيت

هر سترانا ژ ئاوازي سلبووي و چووي

ژ دارا مرادئ دوهريډيت

ما دئ چ خهم داهن سيلاقئ.. پهتشيئ!

گهر روژ نهشيا تاريستانا شهقا دوور بوونئ برهډينيډيت!

(3)

ههكول سهري گري، كهفتييه تهلها ريگري و

هر متايئ وي ژ بهر مايكا كو مكري، بو خوه بري!

رئگرئ دگوتئ دهر كهفه ...
ئهف مهيدانا تئكداء ههري، ئئدي نهما...
ب كيسكئ قالافه بئيه ناف!
وي ب ههلچووني دقيزانء:
تاكو نهزانم نهگهريئ
ژ فئ لاتا هاتوباتئ، ناچم دهرئ و
دهرناكهفم ژ جغزء جفينئ جقاتئ
ولهئ پا دهنك د گهورئيا وي را خهتمي و
ب تتئ كهفته سهر ز هفئهكا پني پني
زهفئئ ب بهر سينگئ خواه فهنا و
ژئ رهفانءن چام و فهئئئ بئئ بهتهنا
ءارين دهرزي بئئ سهپئتكان، بو بوون گوپال..
گوپالئئن ءارهست و ملخويل، بئ عمفهري
ل ههفته بازارا ئهئئئئ چري- وري
كهسئ نهفئا لئ ببئء خودان پان موشتهري!

دەنگەك:

ئەي رووبار.. كا شريقتين و شرب شربا تە؟

كانى خورتى و وييريانا تە؟

پانى تە گوتبوو بەق نەشئين خەونا بگورين!

پىلئين تەنا هەقالبەندين شەباينە و

ناكەفە خەفكئين زستانى.. كو بدورين

هەر ئەشەندارى جارەكى خوە ب منقە تافىلكرى

دى مريدى ئاقى مينيت هەتاكو يارا خوە دبىنيت،

دى پەراقان كەتە هەفشى و جۆكان قەكەت

دى كيراتان پەتر مە كەت..

سۆزدارىيا دەرويشى عەقدى و عەدۆلى دوبارەكەت

پا ئەو چەوا ماران بەر لىقتين تە خوارن؟!

چەوا رىباران چاقتين تە مشت خيزكرن

ماسى يين تە ل هەف سوارن، د بى هەوارن!

ئەز بى تە دبىنم رووبارۆ...

خريقتين گريى د دەنگى تەدا دزين

ترسڪ بئ بين ب خيريت هيا لهشي تهفه
هوره بايه و نه هه لگرا چ سه منايه!

(4)

وي هه ستن خواهه ڪر نه ته نويرا هاتني
گو هبل ما بو.. ل بهنده مانا گو تنني
چاڦين ڪلدايي ب ترسي..
نه گه هشتنه بهر ناستانا ههست و پرسي
پهيف تيڪچوون و شعرين گهرم
خوه ژ سر پرين پهر تاندي د خويساندن و
دتنگزين... ل جزوورا ڪه نيا ديتني!

دهنگه ڪ:

نه ي شعر.. ڪاني دهرمان و هه پڪين ته؟
ڪاني ليانڪ و شه پڪين ته؟

بهفري زومين دور هونين و كهفي ب روويين مهدا هاتن
 لههبي دهرامت داعوپرا و زاروكين مه بو خهلاتن
 پاني پهيئن سهي ل جانين قهرمتي دكهن
 سيهوانهيا ههستين كهلي و حهزين داداي
 گهروا نهمانين بري و دهستين باداي..
 پهيف ئيك ئيكه خوه ددهن بهرئيك
 ههفوكين نافر زي دنژييين، دكهفته سهرئيك
 ل پهرسگههي، دبنه تين و روونيا چراي
 دبنه كهنيا تهر سهر ليقيين ناهوراي
 نهفجا چهوا شعر هوسا رهزيل بوويه
 وهك مروقان، نهنتيكهيه ل كوچكا ناغاي!
 ... ..

وي ل بهر سها هژيرا ديم دكره كهني
 بيرههي بين نهژبيركري دكرنه ناوازهكا هافي و
 ب تيتلا تهنبورئ دژمني
 ژبو ميري بين ب لهشي ويغه سهماكر

ڙبُو خه مين پيڻه هوني

ڙبُو برينين وهتني ل سهر بهدني

ڙبُو وهغهر ا د مالفه ماي و نه وهغهر!

شعري پرسيار كر "وي" كيهه؟

- هند گهلهكن.. نهز ڙي نزانم كا كيهه!

لي دزانم.. هڙيره كا ڏيم و داماي ل دانگا چيائي

بهخشنديه.. بي بهر انبهه

خوه رادگر يتن ههه وههه!

***

۲۰۲۳

داوی شیرہتا عیسیٰ دہلا.. بہری مرنی!

باگوردانہک یی ل ئیوانی دبرسقت... چاف پنٹھ گنژ

سہرپہشکین تیشکین فہدایی،

دومہرینہ سہر دہشتا دؤبانی و ژ ئاخئ شین دین لبلاق

ومرزئ گوندورین گہہشتی جئ ئالفئ گوہدریژا و

شہمامؤکین رویس و چپلاق،

خاتوونین جہرگئ جقاتئ و ریکین دریژا!

میر دئ سہرا جوتیاران دہت، دا چاقین خوہ ب خوہئ کلدہت!

بارین خہمان ژئ راکہت و فہگوہیزیتہ عمارئ

ہہر بلاہک گولہک ل ہہیفا ئاداری و

ہہر نہئہکا ژ کہفلورانکی بیتہ دہر

بی شک ئہو دئ بیتہ دوکہر

نه چ "بلا" ب نهيا عيسئفه زهنگل بوون
نه ڙي چ "نهء" د ڪوئڪي ويغه پشگل بوون
ههمي نهوا ڙي دهات ديتن، خواهي ويو!
ئو دهنگهڪي بلند ڙ چاڦين وي دپهشي...

... ..

نهز ڙ مائي دهرناڪهقم
دا ديمين وه نهينم ڪو بو غوميني دادايه سر
دا كهنيا وه نهينم ڪو تهلقينا دهر
نهز دي بمه دهستهبرايي برويسي و دي دادمه
هنداف مڙيلانڪين شهفي، ههڪو دگرييت
نهز دي بمه ههچوونهڪا دليني...

ڙبو شاعر هڪ شهيدا ب پهقان، ههڪو دخرييت
پهقن سادو نا سهينمه سر ههڦوڪان
ههڦوڪ ب تني دچنه نيچيرا ههڦوڪا و
چ سيبهري ل وان تيين ياخي ناڪهن.

... ..

تو بهرئ خوه کيفه بدهی

دهشته و شوونپین منن ل ریکان سوار

تو تیرا خوه بهر ب کیژ سه‌متیقه بهر دهی

چپایه و جانی من یئ چیاگه ره ژئ دهیته خوار

چ تشت بیی من کراسی که نیی ناکه نی و

چ ریژگه هژی، ب گوپالی داری لهقهنی...

خوه ل پیشییا من نا لهییزینن!

ئهزهک دودل، چوونی یان هاتنی قه‌دگرم

هه‌ردهم ل ناف دو هیلین راست و هه‌فته‌ریب

نه دژیم و نه دمرم...

هیلهک د مندا دچکلیت و پلا دهستی من سار دکهت

بابی منه!

هیلهک ژ من دهر دکه‌ثیت و حه‌زا په‌قینی هار دکهت

کورئ منه!

... ..

ل روڙا حشرئ، هڪو چيا ب سهرنڪدا دشڪين
سوز ريز ب ريز...

ل بهر لئقا پرا سيراتئ خرقه دبن
رووبار لاڙهين سبي ڙبو رابردوي ديڙن
بلبل ڙ دلمازي بو چاقين شڪهستي دبستن
نهو ههستيڪين دهينه شڪانن... نهين منن
چ تشت من پاشقه نابعت و نه نزم بي پاشدا دزقرم!
ناڦروويهڪا ته تي نهبيت، تارتاني كهسڪ
ميرئ گولين دوور هاقيتي...

بي رهونق و د دامابنه، بهخچهين ته
بي باران و برويسينه، رمش عورين ته
ولئ قدهر.. قدهرا من
همي گاڦا و همتا داويئ، ب دويف تهقمه
ل بهندا كهنييا ته دمينم و كهنييا ته
ريبار مڪي بهر ههڻڪرييه ل سهر وهغريئ.

پيڙنا ته ل سھيرانا "باغي ھوسهل" ³ يا ھرزہ دبیت

ئھز ڙي ب تھڻه، دي ھرزہ بم.

... ..

ھھمي ستيڙين گھش رڙيان و ل سھري سڀرياني خاڙوکن

کاروانھڪي پرسيارين ھشڪ..

ب مويچينڪي ل من دگھريين و ئھز ڪرمھڪي ناخا رھشم

دناڦ دلي سڀھڪيدا يئ ڦھشارتي

يان تبيھڪا نھزوينم د پھيھڪا ڙبيرڪري يان نھڱوتيدا

ئھز بھحسي وان پھيقان ناکھم

يئ ب پارزينڪي تھڻه گويڦڪ!

يان ئھو پھيقين ل ھر پھرجاني پاسھوان

يان ڙي ئھوين ب بلندگويا منارنھڻه بووينه سھپان

ئھز يئ بھحسي پھيقين پھرنده و گھرم دڪھم

ئھوين ڦرڙوڪ و چ جار ان ل شيرھتگھھي نھبووينه شوڪ.

... ..

---

³ باغي ھوسهل: باغھڪه ل دانگي سوورا دياربھڪري: يھ/ بوو؟.

بی بهر زمه و دی دهر بازی لایی دی بی روبری بم

دی دناڻ دارین قریایی را،

ههپارهیی وان جانیکین سهوداسهر و خويساری بم

عهورین ئاسنین یاریا ب رهزین تری دکهن و

ههیفهک ب منقه برینداره.

گلوپین جادهیان تیروژکین خوه دمیزن و

چووچکهکال سهر تیتلا کارهیی، نهفینداره

ههکو فهدگر بیت هیلینکی و دبینیت هیزا دهبلینکی

ههر نهفینیا د چاقین ویدا نیروژ

دبیته توز و با دبهتن.

پا دی چهوا بیی نهفینی، حهزا فرینی گهرم بیت؟

... ..

هز ژی تیشکا چووچکهکی بووم...

هیز چهنگین من شین نهبووینه، یان دبهستینه

د وئ هیلینکا تهنادا، مارهکی خوه کربوو سهوک!

داری.. چاقین خوه نقاندن

بهلگان.. خوه ب چقانه نغاندن

قورمی..

خهونین بۆری گفاشتن و دهستی هه یفیدا مچاندن

ره هان ژی وهک لهشکه رهکی ته سلیمبووی،

خوه ب ئاخیه خافلاندن.

مار بهتیی، ب بهژنا دار یقه دهاته خوار

وهک بویکه کال سبه حیا خوه

بشکورینان دهافیرته بهر خودیکا خوه و

دارستانهک کهسک د چا قاندا دبز فیت.

ههمی تشتهک یی ته نایه...

نه نهر دههژهک ره مهتیا باقی تیکددهت

نه بارانهک هیفی یین جووتیاری فیددهت

چووچک هر ل ئاسمانی دفرن

با- سه مایی ب بزیین هنانان دکهت و

ئویشی یین تری، ب تیشکین هه تافی دتقن

لی ویچوچهک هیژ نه بلند

کز و مهلوپیل، دگورییا ماری را ناسی بوو
عیسی دهلا..

نایهتهک خواند و ههلبهستهک کره قوربان
کهقرهک شکاند و گوندورهک دانا شوینی،
ب سینگی چیاپقه ببیت چوگان..

گوئی لاوو: فه ره کهقلی گورگی بکهیی!
داکو چ گورگل سهر رییکا ته نهبن مهلا
لی هینگی نهز ب بایی شهرفیقه دوپقه لانک
نهگه هشتم بکهمه گوهارک، فی شیرهتا عیسی دهلا
عیسی مر و نهز زی مرم...

ولهی وهلات، ههر یی گهشه و قهت نامریت.

***

۲۰۲۳

زۆمبى

ل سەر بەرەكى بەر لىقا كانىي حىيەتى
روونىشىمە و گەردىلەيىن بۆتكە ئاقى
بەردىبۇونە ئەنيا ھەتاقى...
دارستانەك شىن د چاقاندا ھەركى و
دەنگى كەنىنا پىژنەكى
ھەمى دەردۆر متكرن و گوھىن رادار بۆ خوە برن
ئەو جانى ھىژ نەبووى دوقەد..
ب تىرامانى ھىف دكرە وئى نھالا كوور و بى بن.
خەونىن "خانى" بژالەنە و ل قىدانى دەقودەف كەفت
مارشەكال بەر ژانين بوونى ژى قەپەشى...

دهنگفهدانا وئ د ههوايدا دبو هژيت و
قهدهگرپته ناف دوپکيلا وئ جگارا مشت ژ بهنگئ
من نهذزانی، يان من ژ خواه باوهر نهذکر
ئهو پيژنا ب بهر گوهان کهفتی و خر نأقیقان جنقاندين
رهشهيهکه..
ئهو رهشهيه، رهشئ منه و خواه ب چ تشتان نهذئینادهر
ل مهيدانا خومليکدانا ل دژئ تهرگئ
ئهو ب سهر نهکهفت کو د جانئ مندا قهژيت
نه شکهست ژئ، کو بنئاخکه م يان بسوژم،
بيته خولی و ب بنئ نهالا کوور وهرکه م!
من چاقئين خواه زلقوتاندن
قورنجیکهک ل زهدنا خواه دا و خواه لقلقاند
نه دلشاديئ دادا بوو هزرئين رييار و نه خه مگينيئ،
خواه ژ دارکاژا من ههلوهراند
ههبيت نهبيت.. ئەف بهنگا دناف لئقئين مندا يا سهختهيه!
تيقهليقا وئ رهشهيه مشتئ گهلي بوو

کهفر و تراش ب بهر قه هاتن

دهنگی خودی ژ ناسمانی کهفت:

همی نهوین چووین نا زقرن..!

تو د چوار چوقی نه هاتنیدا نوچهیهکی ژ بیر کریبی

کهسهک هزارا تیکدانا زهوقی ته ناکهت

نهوی زهوقی وهک بهلگهک تهر ژ دارئ و مریای

ههکو دسوژن.. دویکنلهکا سپی و بی ناگر

ژی بلند دبیت و پیر دکهت خمخکین بای

تو نه ژیایی.. لی سهر دهمین ته بیسوک ژیان

"تو نه مری.. لی روژ مرن!"

... ..

من های ژیه...

"مه مویهکی قوماری ب یارا خوه دکهت"⁴ و

ل بهر دهر گههی مالین ههرفتی خازوکه

نیشین دلی، خهز الانی ل سهر سینگی دکهن

---

⁴ فادلی عمه مری د چیروکهکا خوهدا دبیزیت: "کهسهک قوماری ب یارا خوه ناکهت، مه موی نه بیت".

ہر پینگا لہز گینا ہر ب سالانٹھ، خاف دبیت و

سہمتا من یا ہر ب چوونٹھ فرہ دبیت

رہشی من یی و ہر و ہر مکی ل سہر جینیکی دکتہ زاقا

ئہز زی ل ہیٹیا دو عایہکا دوبارہ بووی دکتہمہ داقا

ئہف دو عایہ...

درہوہکا کہشن کہفہ، ژ نفیژہکا سونہتفہ مای

ل سہر شہملکا دایکا من، خوہ دچہمینیت

نالینین جہرگی نہالی دبژکینیت...

من نہذانی تو یی ژ خہزالان توورہیی!

لہو ب ہاتنٹھ شہپلیم...

کی دئی خہون و پہستہ و ناوازن ہہلگریٹ؟

کی دئی کزگریوکا حہفکین بری ہہمبیزکت و

کی دئی من ژ کوخکا و ہر و ہر، تم فہگریٹ و راگریٹ؟

... ..

جانی دگوت: ژیان گہلہک ب ترستہ ژ رہشی مرنی

پانورامایہکا پیژنین مریبہ، ئہف ژیانہ!

ل وئ بھر زما دناقبر ا ناگرئ گھرم و بهخچھیدا
ستراننن هممھجی بو سھقايھکئ ھوین دبئزیت
ھھکو شھیتان دناف عھوراندا بھر زھ بووی...
پرسیار ژ کھوھکئ چبایی کر:

- دئ کیفھ بارکھ ی؟
  - بھرھف باکورئ دوئلکئ دنیا ی.
  - ئو پاشی چ؟
  - دئ زفرم دا بارکھمھفھ.
- کھو ھیبووینن پردانننھ و فئر نھبووینھ

نچیرقانان دسھردا ببھن

عاشقین ل ھھف قھبببببھ و تیر نھبووینھ
ھھر سھرتیشتا میقانان بن.

... ..

رھشئ من یئ بوویھ بازنھ و

ب زفرینا ل دور مھدارئ خوقھ گئژ بوو

سھردھمھکی مت و سھردھمھکی دی پربئژ بوو

نھشیا رازین گولھکا دیم بھلیکھت و

دھنگئ زیمارا میزگھکا ب خھم نھفیکھت.

ژانین عمر دی د مندا قہدہن...

ئہزی زومی ب ژيانا بوریقہ بہلگم

تشابہتی کہشہفریت، ہمی حمزین کھل دنارینیت

کو ناقی من ل سہری دیوانہکی روینیت

یان د کاروانی وہغہرہکا سہرابیدا، خوہ بخہملینیت

لی یی لہنگم...

کادیبا ناگرہکی نوو قہمہریایمہ و بی چہنگم

خیزرانکی ہو نہگوتبوو من، لی قہدہری ہو سا قیا!

چ ژبیرکرن تیدا نینہ ژ بلی چراییی ژبیرکرنی

ہہوجہ ناکہت بیہقن چیا

ہہمی حمز و خہون و پیژن یی ل بہر پیا...

... ..

ل دارستانی راوہستام و پیاسہیین تہنا دکرن

رہشی من ژی دناق مژیدا بہرزہکرم

ہہکو ب ریقہ، ب پیترانکیقہ دگوتہ من:

- نیرو چ روژہ؟

- ئهينيه.
  - دوهى چ بوو؟
  - ئهينى!..
  - پا دئ سوباهى بيته چ؟
  - ههر ئهينيه.
- ههمى روژين مه ئهينيه و بئ كهينه.

مهلايهكى ل سهر مينبهرئ بهحسى خيړ و فهتخان دكهت
 لئ چ جا من دهر فعت نهبوو، يان نهشيامه
 توخيپن شوپر ها ژ نهكى ففتح بكهم!...
 ... ..

من ههسپئ خوه بهر ب ئاسمانيقه هاژوت
 دا رمشئ خوه دانمه ئاستانا ئاهوراي
 ئهز و رمشئ خوه دو قانين زهقيهكينه،
 مشتانهيا ههستين كهلى...

ههكو ئهز خهتابار، ئهو فريشتهيه
 دهمئ كراسئ (مهن)ى دبهر، ئهز ديم و ملي
 ئاهورا ژى ب مهفه و مستيا
 ژ عهرشئ خوه دابهزى خوار...

وی ب چریسهت، دهستی خواه ب سینگی خواه قهنا و
ب دلوقانی، ل سهر سهری من کره چادر
همل ل هادر، نادوویان خواه د خهوقه بر و
ژ بهر خکان.. بلند دبوو بارینهک در
هینستا ههیی ژ چاقین من بار نهکر بوو
هیژ نیرگزان خواه د قافکاندا پار نهکر بوو
خهونر وژ کین ساده بین کور کبوی ل قورنهتی
د تهلخانا شافعیقه بوونه هافر...
په لاتینک.. ل سهر سهری خهونی بوونه تانج
نار استهی بیافی دیتنی هه لنگفت...
دهمامکا من بهرتینه و کهر با دلی من خویاکه... ناهورا
من بکه گورگ و ب کیلین تیژ موبته لاکه... ناهورا
من بزقرینهقه مشک و بهرهللاکه
دناف تهلیسین هافینا گهنمی دوریدا
رهشی من بی نهبیزار ب دویف چوونا منقه
مای خواه د متایی خرکری دکهت:

- ب چەندى بوو؟

- ب چەندىيە؟

- دى ب چەندى بيت؟...

ئەز بەرسقا فان پرسىارېن وى نزانم، لى دىبىم

ئەو رۇندكىن ب مەرمەرىدا دەينە خوار، خەمەكە

چ جەال نىنن بنخىقن!

ئەو خۇدىكىن ب دىوارانقە ماتمايى، تەمەكە

چ لاپۇر نىنن بېشىقن!

ل بەر خۇدىكان رادوھستىن و ل خوە مېزە دكەين

تە تېرا دىبىنن ئاھورا...

دىمى تە يى د مژ و مۇرانى ھەلاندى

ھەزەكا شەبەقى.. دىختە پەرمويچكىن كەفتنى

نى توب تنى دزانى، چ رى دچنى

بەس تو دزانى كا دى چەوا كەفى بىن بەفرى ئاخقىنم و

لايى گەشى قى باژىرى لەيلانەكە، مايە ب تنى

ب پفا دەقى تە ئاھورا...

شەبا دىبەتە باگەر و باران دبارىت

جان دچیتہ بہر ہہ لامہتا و مری رادین
بہروبیاف خویا دبن و خویا نابن! ...
نہرہک زومبی ہیژ ل توخیئی ہاتوبائی
شلہژان و نہدہر بازم.

... ..

ہمہمی زامین شہئی گرتیی، ل دیلانی زرنایژن!
ب زرنایئفہ گیژم و ب خہر فتنئفہ نہدارم
ل بہندا چینگا ژ جہچووی، خاف و سارم
ما ہمتا کہنگی عشق دی یارییا ب ہہستین من کہت و
یا ژ منقہ دی من بہرہف فیردہوسی بہت؟! ...
د عشقا تہدا مت و ملخویل و سوجدہقان
بہلا رہشی من ژ من قہکہ و
کہر بہکا ہار د لاتین دلئی مندا بچینہ
مینا کہر با مروقان بیت، نہ یا ہوقان!
ہوق.. تہبہقین ناسمانی ناہژینن.. ناہورا
ہوق.. زکی عہردی نادرینن.. ناہورا

تنی مروّفن مروّف.. تهر و هشکان دشهوتینن.

من ژ کورکی من دهر بیخه و بکه نالا

د ریکا تیپین تنگزار و کهر افتیدا

بکه شعر دناف کومهکا پهیقین کهلین ههر فتیدا

ئهر یی خهونا ب گولهکیفه دبینم گهش

د دهر ازینکا تاقیهکیدا، یا دبیته کین

رهمشی من ژ یی من دبینیت،

گولهکم یا خهونی دبینیت، ژی درژییت خوین.

***

۲۰۲۳

دی بہرہ ف چوونیکہ زفرم!

دلئی من یئی ژ من پھیا دبیت...
چوکیں من خوہ ل بہر باھونیکئی راناگرن
سہفرہکا دی یال سہر ریکئی بہرزہ بووی
داخواز کریئی بوہاریمہ و ترین بوری!...
ستیر کت و جوت، ژ دہمارین من دوہریین و
ہہسپ ژ مہیدانی دقہشین
بانگہواز بیہک تیژ و دیرین...
گوہئی زہفی بین تہر دسمیت و ہہ لامہتہ
تفیرک یارییان پی دکھن و دناف تہلہاندا سہماقان
نژادی ب دہمہنا منقہ تہقنہ!

ھەر خۆدانى كوينى خوه مه و ھيژ يى ب تينم
 كوتر دزانن.. ئەو تينا د مندا دى فيرييت!
 بەلگين كەسك.. ب چقین دارانفە سەر خوش و
 سترانەكا "جوان حاجو"ى ژ بنى بىرى دەھە لاڤيت
 ل شەرگەھى دەنگفەدەت و ل پەرسگەھى ئارامكەرە
 چ شەرقاتان ئەز نەدیت بووم ھەكو كەفتيم
 گورستان ژى، تم دانپیددەن كو يى ساخم
 يى شعرين عشقى دبیژم و كەربى دنیزم
 ئەز يى ساخم.. گولان ل سەر ریکان دچينم و
 ب گوپکين دار بەرو بيهكا پيرڤه داخم.

*

مالا من.. موزەخانەيا سەردەمەكى ژبیر کرپه و
 ئەز ل كولانان نەفیکری
 قالا من.. سەماوەرە ل نیفا كوچكى لغاڤکری
 خالا من.. پەیفەكە ھیشتا ژ دەڤى نەدەر كەفتى
 كەڤرەكى يا ھەڤسار كرى و مالبچویكى وئى يى برى

ل گورهى راپورتين سيخورى:

ل سير بيانان دقهر سیت و ب هزرين بايقه دپهر تیت

ديروڪي يا بو خوه برى و ئیدی نهما...

دودكفاني شههيانا زيني و مهموى بيت.

سيخورى دگوت: كهس ل بهر سفكان ناهيت ديتن،

كو خوه ددهته بهر همتاقي!

تهف دهر گههين في باژيري، د تارييدا وهكهشن

ههر دهر گههي من فهكري، دهر گهههكي دي يي ل پشت!

بيرا من هات، كو كولان دلرهق و هشكن...

ههستين نازك ژ خهوني فهكهن، راتهقيايي دنيايي دكهن

شعران ژ كچكين پاڪ و پاكيژه فهكهن و

دهاقيژنه سهر گويفكان دا قهدهر راکهت

قهدهر زه لامهك گوندييه...

دودله كو هلباسك بيته سهر بورجي،

يان خوه داهيلته نهالي؟

دهست بدهت نافتهنگا مرجي، يان ژي ل مالي

ب مهر تالی، خوه بپار یزیت ژ ئوبالی؟
ههکول گوندی؛ خهونا دگئیشته کواری و
خهونهکا دی ژئی دهیت خواری
لی ههکو دکهفته باژیری...
زه رگه ههکا بهر ههست دلی وی دهنجیت
روخسار مهکه، ب ناقهر وکی پچایه، هر و بایه
سه د ئهزمانی سهی ناگه هیت!

*

دلی من یی ژ من پهیا دبیت...
ل سهر جوخینان، چاقین من مشتی توز بوون و
دیتنهکا دی یال سهر کانیی ههرفتی
داخواز کریی بوهار یمه و
ئهو زار وکی د مندا شکهستی
یی ب دویف ترینیقه غار ددهت
ل بهر شویرها کهلهها کافل تیزانی دکهت
ل دهشتا عهر عهر نوژده هاریه

ڙبو برينين هيشتا نهزاي، شهنق شهنق بووي
مينا ريبار مڪي لهزگين د "سليمانئي" را دبوريٽ و
سهر انهيا هه بونئي ددهت.

*

من ڙبير ڪر بوو ڙو وه بيڙم...
نهف ڪهونه يي د مهه بوورينين خودا پهنگي
ههر ڪليلا من بڙارتي، دهر ڪهفت ڙهنگي
بي ڪليل مامه ل بهر دهر..
ڙ بهلگين خهونه ڪا هسڪيووي دڪهفم و
ڙ خواه درهفم...
رهفيمه سهر لاتين مهشقي و
دهرباز بوومه لايي دي يي ههلمه عشقي!
ههماو هنديان ڪرمه جوڪ و سوارين هميديان،
ل بهر ڪاشويان ڪرمه جوڪ...
تهمهديي خواه د جهسته يي من وهر پيچا و ڪرمهفه با
با- زهفي بين من دقور مچينيت و ناخينگين شهفيريان

دکته متايي ديتني و گهفین هاربووی
 بهتني ب پهستندهیغه گوت: ل من ببوره!
 من تو گهلهک ل بهندا گههینا کهل هیلای!
 فهرموو وهره داکهغه ژوور
 نهقی ژوورا ههمی سروور
 گوپال تیغه سهمایي دکهن، ب ریتمهکا هوور
 نول وی دلی دئی پهیا بیت...
 دنارینیت پهیقین ههچووی و حزین دوور!
 *

دئی خورسکین حزا حزین بشیقم و
 همتا داویئی، دئی دگهلا بم.
 کهوژی دزانن ئهزیئی ساخم
 فریزی زویرکال بوهارئی، خوه قهددمت و
 داددهته سهر پشین دویکیلی رهشکرین
 داکو ههکو کوخک دبیته سهمفونیا و
 بونهورین سهرابی خهوتهیی دین،

ئەو دلینیا د دلێ پەڕیشاندا مایی
ببیتە خەتیر و زۆلماتی قەرەقینیت.

*

هەر سیناھییا ل ئاقاران تەنگەزار بووی
من ژ تیرۆژکان قەگرتن
کرنە د هەگبا و هەگریدا و ل ناخی چاندن
ئەو بریارین ب ترسێقە بووینە شەما و
هەلوەستەیین ب دیمێ نەوۆقە نووسیاپی،
هەلگرتن و ل چیقانۆکین هشیار بوویقە باراندن
شەبەنگەکا ئەبەدی یا ب ئەنیا منقە و ئەز یی ساخم!
دئ بەرەف هاتنەقێقە چم
دئ بەرەف چوونێقە زقەرم!

***

۲۰۲۳

بلوورا شڪه ستي

ريڪا من برينا منه و عورين باراني،
ل سهر تبليين من بين لهرزوك گهشتيارن
ريژگه ها نه پيشبينگري، خه ما منه و
بهلگين سور و نهر خه واني
ب پينگافين ري شه قينقه هفتيارن.

خه ونا من نالايهك بلنده و گهر ديلهين هه ناسا گهر م
ماچي دكهني...

دلينييا كهل، بهري سار ببيت، پابوسي دبهت
يان ستير هكا تنگزاره ل بهر كيلبين روژا نيقرؤ

تیروژکین همتافی.. سهمتا مالا عاشقی یا بهرزه کری
نه عشقا وی دبیته گومبهد و نه دیدارا وی مناره
همی پینگاڦین گول.. پهرچقاندین
همی دهڦین کانیا گوندی هرماندین و قهلهر هسک
دگهل بلبلان زهوجاندین...

خرقه دبنه د بلووریدا و ب ئاوازانقه دتهیسن
دهنگهک کویچی، هر شهف ژئ دزیتن دوباره
ئز یئ ل قیرئ و چ بیریقان نهچوون بیرئ
حزوورا گهشل ل بهر بهتئی، هلهوسیه یان ههپاره
نهپندهیی، ب قورمی دارانقه ماره.

*

گزیری دگوت: زه لام دئ رابن چن شهری
ریکا وان تهقنه و مشت هیری
ئهو ب دلین خوه بین بیگمرد و نازکفه
دئ میننه ل هیقیا بو هاری و ل دانگا چیای،
بوهار نیتوینهکا گهرمه، تیکدا گوری!

ئەوئ شەرئان...

ھەيقەكا دناف دەستين ويدا ناھەمرئيت

يارا چاقكەسك، ل بەندا وى دكەتە گرى

ژئان ژ ژئانان توورنە و ھەر ژئانئ مەليل و ژار

ل بەرسفكى كەنگر پەرە دەستئ بايدا و ميرەكە

ژ ميرگەھئ دوور...

ئەگەر لئستا ناقتين ھەمى نەپەندەيان كۆپى بكام و

ب بەر تەنوويرئقە دانئيم، نان دئ سۆژيت

گولھنار دئ ل جھئ ھەقئبئان شين بن و ھەزا گەرم

سترانەكە... دئ بۇ دلئ دنيايئ بئيم

خوئدانەكە... دئ پەزئ سئپى پئ نقتيم.

لئ گوللە كت كت و ب سەلئ

دبارئنە بەر دەر ازئنكئ و بئھنا بارووت و بخوورئ

دەرئن گرتئ ھئلانە ل تاق

گوللە د ھشكن، بئ دلئنى...

دئ پئنگاقتين من خاقتەن و نەشئيم بگەھمە جئژئانئ

خه ربيبي خوه د چلخانا بهنده مانبيدا متكر و
گولله يه كا هيشتا كچين كره د له پي هور هابيدا
بيست و پينج سهنتن و بيست و پينج سال پي دلوكوزن
جانئ من يي بهر هه قبوويه ژبو پيشوازييا گولله يان
گولا ددهتي و گولال گورستاني دچينيت
حهيرانين كهل ژبو نهوين دوور قه دلورينيت
ولهئ پا تو... نه هاتني و درهوه كا ب زهنگلي!
رامانا شين، سيس دكهت و دوه مينيت
ما دي چهدين جارين دي بو ته جار يكه م
يي ل هيفيا ته...

روژ بهلايت و رووبار خه مان بخه ندقنيت!
من پيكولكر رمختي سوزان بيژكيم، لي نهويريام
ني رووباري هه پيل قه ددان و دبستري!...
روژ زي ههرو دهه لاته قه و دبشري.
نهز دي بهر هه چيايقه چم... چيا ريكا منه

ئاگرهكئ گهرمه و گفتوگويهكا نهرمه
وى همبئزا گورى پئفه، بؤ من رويكره سهر ناخئ و
ئاخ ب منقه سهوداسره، شهرمهزاره
دئ فهگهر بئيم دهف وه يابؤ!

*

گزيرى دگؤت: كانيا ب عشقى نهئيشينين
كانى خؤديكئ چيائنه، ههردهم بژوين و برسقى
چيا كائى سئير يانئيه، گؤپائى وى يئ شكهستى
چووچكان دئتنا وى يا خوارى و
شنهبا يئ سلبووى و چووى...
ئهى ئهوين وه، جهنازئ من، ل سهر ملئين خوه ههلگرتين
بلوورهكئ بدهنه ف من
كو ئاوازا فهگهرا زهر، ژبؤ گؤرين ژپيرفه لئ بدهم!
مهحاله كو كهسهك مرى، بمر يتهفه
كهيس لئ دئتنه، سارى ژ گؤريئ بزقر يتهفه
دئ ل پئلين فى رووبارى هار سوار بم و

دئ نائفهكا تهمزى ژ سهر وکانیئی فهخوم.
ههكو ب تنئ، ل گورستانئ بوویمه پارسهك
من بیربیا ته كر بوو "فادلئ عمهر"
ژ خسر بیبئ بوومه دو سهر
جان ژ گوری نههاته دهر
بلند نهبوو ناسمانان كو سهمایئ بكهت!
لئ گورئ من رابوو سهر خوه و ل من دنیرئ
ئهو گورئ ماتمایئ ب منفه، ل سهر پیا ب ریقه دجیت و
ل مهیدانكا چهكفر و تنئ دبیته مهیسه
دوستو... كهنگی كاروانئ گههینئ
دئ بهر ب چیایشه ب رئ كهفیت!؟
*

كاروان.. تیروژكین روژهكا گهرمه ب پشتا منفه و
سیتافكا من، ژ پیشاهیا من دهیته برین
ئهمزئ گور ژ منئ خهونوكی و ناتورقان دهیته كرین
مریبهكئ نوو ل گورستانا من بووی میقان، دگوته من:

ما تا کهنگی دئی هەر بیژم!...
 ل شهقین تاری، خوه ل ئاقین بهزهک نهده
 پیل خوه ژ پهر اقان قهددزن...
 خوه دکهنه تیرهمار و ب بهژنا دیتنیقه دار ئالینک
 دارمازی بین ل به هییا کهقرین شکهستی، هەر ل کزن
 ل دهمی کهنتی،
 ههوجه ناکهت خهنجهرا خوه روپس بکهی
 پانکا دهستی خاف و خرچه
 دئی تینا تئی هنگیفت و هەر یارهکا سلاف کهتن
 ل سهر شانوی تشابهته... هرچه!
 ئهفجا بۆچی دئی خوه ئیخییه د چهپهرهکی دۆراندیدا
 درهوه کو ستیرهک دئی هیت و برسقیت
 درهوه کو خهون ب دیتنی دتفقیت
 قورنهتگیری ساخلهتهکی ههژیی هیژای هیژابه
 پایورهکا سهر بهردایه و ریکا چیا ب دو سهمتایه!
 ئهز دئی بهرهف چیا یقه جم... چیا ریکا منه

ئاگرهڪي گهرمه و گفتوگويهڪا نه رمه
وي همببيرا گوري پيڻه، بو من رويڪره سهر ناخي و
ناخ ب منقه سهو داسره، شهر مهزاره
دي فهگهر ييم دهف وه يابو!

*

ل سهر بهندهري، يي ب تني بووم...
وينهيهڪي فوتوگرافي د دهستهڪي رهشهايدا
من.. دگل خواه دبهته هندهڪ ژقائين سهر مهدي و
ل ويري دهليلت!
زهقي بين شهبهقي نيشا من دههت و ناكليلت
نها ل قيره بوو...
ل قيره بوو، جهي بورينا كارواني من يي ههر روژ
ههر روژ دلي من ل قيره بوو
ههڪو زالگههي دپشڪني و دكهفته همبهر پرسيارين رهق:
دگوتئ: خهونا ته چيهه؟
دگوت: تويي!

دگوتی: پا بهری چ بوو؟

دگوت: وی ببینم!

دگوتی: ما نهو کییه؟

دگوت: نهزم!

.... وی پولیسی عشفهکا دور چاف داخری

دلئی وی ب تیری کونکری و جانی وی یی پرت پرتکری

ب دههمنایه بایه هوینه و دگهل توزی وه غمرکری

گوتی ههره و ژبیر بکه، توژی دی هییه ژبیرکرن

دی وی ژبیرکهی، ههروهک نهبووی

وهک گولهکا دناف بهفریدا شهمرکری

وهک وی سوزا چوونی ژ هانتی قهرکری

دی ژبیرکهی و توژی دی هییه ژبیرکرن!...

*

نهی بیردانکا من یا خاف و هیژ پیر نهبووی

ل سهر رووباری ب منقه بووی

فیتک ژ دهقی من دپهشین و مهش لهنجهولار

نه ٿايندي پهر تاندي سمر ابا بهر چاڦين من بوو
نه دنيا يا فاني و نه غهيا تهناڪر، ل بيرا من بوو
بهخته ورم کو ٿا ادم...
بهخته ورم کو د بيرا دانکا چ گول و ستر بياندا نينم
تو نراني چهند يا خوشه، بيرا هاتنين تو زنه گرتي
بينه گولين مهفير مڪي رائيخستي و تو ڙي ل گهل بي
خه لڪ پي سمر سام و ل بيرا كهسي نه بي
ٿها نهو.. ل ڦي ٿيڦاري
گيانه ڪي ب خوفه خوشه
نه ل بيرا كهسه ڪيمه و نه ڙي كهسه ل بيرا منه.

*

ل سمر بهنده ري، يي ب تني بووم...
نه وره سان هيڦڪره من و بلند فرين
ماسبيان بيهن ڪره من و کوور غورين
نه لهشڪري من دگهل منه و نه ههسپي من
نه ريڪا من ل پيشيا منه و نه ڙي مههست

قی دهر یایا بهر دریای ژی، خهون ژ من دوت
 ژ "من" مکی ب تنی دادایه بهر لیقا و د سه همی و هر بووی!
 ئه ری ما دی سه همی ژ چ کهم؟
 نهز ب تنی بووم و ب تنی...
 بهر هقانیی ژ پسر جانی رهزه کی دکهم، نه یی منه
 خوه ب سینا هییا گهش تافیل دکهم، نه یا منه
 هیر شهکا ژ نشکافه دکهم، سهر کهفتنا وی نه یا منه
 یی ب تنی بووم، ههکو من قیای خوه هاویشکه م
 یی ب تنی بووم...
 ههکو ژ عهشقا خوه پهیا بوویم و ژ هانتی خواستی،
 من ب چوونئ سیچهلؤ نه کهت!
 دادوهری بهد... ههستین من ژی کر نه شریک
 هاقیننه سهر پینگافین من، خویک و خوریک
 نهز ب تنی.. د زجهکا نه هاتیانقه بهندکرم
 ژ ههمی رهنگین بهخچهیی گهش تازییکرم
 جلیکین ل بهر من، نه یین من بوون

ديتنا ب منقه بوويه خويسار، نه يا منه

خو ئهف شعرا خهمر هڻينڪ و

دهر ڙا ههسٽين ڪپب بووي ڙي، نه يا منه

ئهل بهر پٺئين دهريائي مشتانهيه و

ڙ دلمازي من يا دايي ڪو بمينم تني ڪاڏينهڪا ڪايي

ولهي بهلي.. دلهڪي گهرم د سينگي مندا دنرپيت و

دناڦ ڪولائين وه لاتهڪي توور هبوویدا پياسی دکهم!

تبلا شهدي ل سهر جهلهپڪي سروودهڪه

ئهب ب سروودان ناهيمه ههلههتانندن!

ئهي دهريايا خهمين خهتير، ڪائي شههي و شههيانا من؟

ل ڪيڙ وهرزي دي خويا بيت وهريانا من؟

يئ ب تني بووم، ههڪو خريائي دادايه نفينين من!

*

ئهب ئهغه بووم ئهڦي ب تني...

ل سيمهر خهڪي سوار بووي و دست ڪريه ڪوپڪين بيشهنگي

ئهوئ ب قوسڪان خواه ل بهر دويشڪان قهذنويسانند

ئەوئ ل بىبابانى گوهيشك چاندين و د هسكەرۆيدا خەندقى

ئەز بووم.. ئەوئ د حوجرەيانقە بوويه فەقى و د تەراز بىيدا،

چ جار ان نەدیتی هەقى!

ئەز بووم ئەوئ دیندار

یئ شوپپاریز و عاشقئ پار و پیرار

ئەوئ مزگەفت و دیر پینشە رادبوونەقە ئەز بووم

یئ ل سەیرانا سەیرانگەهئ، شەملک ریزبەندکرین ئەز بووم

ئەز بووم یئ من ل سەر توخبیان سەما کرى و

ریتما بیزار ژ دەقئ بلوورئ قەکرى...

بەلئ ئەز بووم، ب تئئ ئەز بووم

دگەل خرشیا عەوران جووتبوویم و د دويف را

ل ناف خەفکین دارستانەک دوور سەکتیم

ئەز بووم ئەوئ ب بەردەقانیئ...

من رادەئلا دەبابەکئ و پاشى د جغزا

پيغەمبەرى ئاشتیبیدا بوویمە بکوژ!...

ئەز بووم ئەوئ ب هاتنا کەنیئ بەهتیم و

ب وه غهر کرنا سستیرین گه شبوویفه وهر تیم
ئهر بووم ئهوی ب تنی چووی و ب تنی هاتی
ئهوی ب تنی شهرهکی دؤر اندی کری و
هر ب تنی ژی تسلیمبوی!
ئهر ب تنی بووم، ههکو من خهونا مور دیتی
ئهو خهونه ژ من هاته دزین و دنجمی...
ب پیادهیی، خهک هاتنه تازی و جهژنی
تازییا مرنا شهری من بوو...
جهژنا بوونا گری من بوو...
ئهر هر ئهو بووم، ئهوی ب تنی
سینگی تهتاران دگرت و خوین ژ چاقین خهوتیمی درپژت!
گولی بین گهنمی ل بهر ههتافی دبشکورن
لهشین خاف و بهرنهگرتی، ل بهندا زهنگا شینبونئی
نؤبا دگرن...
گایین شه مپوز، ل ههمبهری سیلاقین سور خوه رادگرن
خوین د دهماراندا که مژهیه و بی باجه... خوین

ل شەرگههئ، زرکیتکهکا ئازریایه و ئاقهکا کهلییه... خوین
 شعرهکا مشتی جهقهنگین مژدار و نهگوتیه... خوین
 دیوانا بههییه و ل فیستهقالی پیشوازییه... خوین
 ئەز ب تنی دگهل خوینی مام و ب تنی
 دئ ژ جوبارین وی دهریاز بم.
 یی بهرف رهنگی سپیقه دچم... ری بهستینه و
 پهقبهزانی ل سهر شعرهکا خوینهلۆ دکهن
 دئ فهگهریم دهف وه یابۆ!

*

راپورتنفیسی گۆت: ئەز بهنی...
 ههکو خوشمیری کورئ خوشمیری شههید بووی
 خوینا وی یارشتی...
 ئاخ سورکر و رووی نیرگزهکی بیس کر
 ئەقه گهندهلییه!...
 کو نیرگزا کراس زهر سور ببیت
 دهنگی ئەفینیی بۆر ببیت

سترانا ته مشتی شینی و خاپور ببیت..

ئەزبەنی گۆت: فەلاقە دەن

ل نیفا گوندی سەر شوورکەن و سێدارە دەن

ژبیرکر کو ئەو پێی ل بن فەلاقەدانئ دپەرتی

پێی وی بوو...

ئو ئەو خوینا ب رووی ئاخێفە دپرسقی

خوینا وی بوو!

*

رێکا من برینا منە و عەورین بارانی

ل سەر تەلین من یین لەرزۆک گەشتیارن

رێژگەها نەپیشبێنکری، خەما منە و

بەلگین سۆر و ئەر خەوانی

ب پێنگاڤین ری شەقینە حەفتیارن.

چاپاھکی ل سەر ملین من، قوڵکان لێدەت و دبژکیت

دبژکم!...

تئی سەری من ژئ دمینییت

ب پشټا چيايځه دحليسيټ

زنارهک وی ځهدگریت و پټه دنووسیت

سهری من یی ژ دوستینی پر

جهستی من یی نوووی کهفر

گریل دبیته ناف روواری و وهک شاپهرین بازییهکی

دو چهنگ ژ ئافی، ب رهخ منقه بلند بوون و رژیانهقه

ب ئافیدا چووم...

همی تشت دی ب ئافیدا چن، تنی رازا دلی نهبیت!

راز دی دی میننه د دلی کوندا بی قورمچین

دل ئهو دله یی گهردهک رهق د زکی کهفریدا مهلصی

پیکولی دکهت ژ بو دنیایی بیشکوریت

ئهف دنیا یا ل سهر شاخی گای، نا تهبتیت

نزانم بوچی سهری من، نهبوویه بهر؟

نه ژ سینگی زناری ځهدبیت و نه دکهفیت!

نه د جولاندکا چقین داراندا دهجمیت، نه دلقلفیت!...

ئهف سهری ب منقه بووی بهلا

پی شہوشین شیخ و مہلا
داردہستی بشکورینییہ، تنی ب تنی یک بشکورین
ل سہر لیقین وی ب بشکفیت
پاشی بلا ب پوسٹالہکا کہفن و باقی، پپرچقیت!

*

نہز ہینستا پی ل قیری...
ل وی زانگہا پشکنینا دلے من دکمت
دگوتے: تو وہک بہری نینی
دگوت: ہہیف ژی وکو بہری نینہ!
دگوتے: چ عشق ب جلکین تہفہ نینہ
دگوت: ما کی گوتیہ کو عاشق بووم؟!
دگوتے: نہو چ تہرتیلین گیزکمرن ب ترپانفہ؟
دگوت: پہیفن... پہیف

تنی پہیفن کہلہین بلند دنژینن و شویرہین ناسی دبہزینن
تنی پہیفن میشا ژ ہنگفینی درہفینن،
یان ژی ل سہر گویفکی دجہمینن

ئەز چوومە دناڤ پەيڤەكيدا و خوە داهيلا

دوماهيا هەڤۆكەكى...

ب تىپەك بزوين، ئەو هەڤۆكە كرە د شعرەك نكرانديدا

ل سەر قورمى داركەزوانى

پاشى شعر كرە ئاواز و تەسلىمى بلوورى كر

وھلى بلوور... يا شكەستى بوو

دەنگين نەشاز ژ دەرزىن رەخين وى بلند بوون

تبلين خاڤ و نەشەھەزا

ل سەر كونين پەق پەق شديان

چ مژدەين گەھشتنى يان روشتنى ژى نەدەر كەفت

ئەز و دلئ خوە ل زالگەھى بووينە دار دەستين بلوورى

ئەوى بلوورا شكەستى

خەم گەھاندن قەدا هەستى.

*

هەكو هيشتا ئەز ل ڤيرى

كەسەكى دى ل ڤيرە نەبوو

نہز و دل و بلوورہک بووین
بیں بہرہف رہنگی سپیٹہ دھیین... ری بہستینہ و
پہیٹہزانئ ب شعرہکا خوینہلو دکہین
دی فہگہرییم دہف وہ یابو!

***

۲۰۲۳

تیبینی: ہندہک میناکین فی شعری ل بن کاریگہرییا شاعری فہلہستینی
مہحموود دہرویش ہاتینہ دارشتن.

نہز نہوم یی قہت نہ مرم!..

نُاف ژ تبلین ہلبہستی دزیت،
ژ دیمی وان زیرهقانی ل بہر دہرگہی سہماخانئ
درژییت و دبیتہ جوبار
خوین ژ دلئ خامہی بہر دبیت،
ل سہر پہری گولہکا سپی دبیتہ نژیار و نہانی
بال بیلابین بلند ددہت و دشکنتہ سہر،
وان بہخچہیین ب خوینی شینبوی
پاشی ژ بیئافی ب تہقہزا..
ل بہر تیروژکین گہرما تہباخی ہشکبوی
من ہندہک خانیکین ئاخی
ژ خیزی بہر لئفا دہریایی، نژاندن و

پهيقين چ جا عاشق نهووين، لي حواندن
باراني.. لڀنهيين من هلانندن و
زهي بين توفرهشينيا برايین من، رپساندن
من چندين ڪتيب دانانه بن پي بين خواه، دا...
بهژنا من پي دريژر بيت و ب سهر ديواري بکهڻم
ديوار بلندن و بلند دين و تم دهونينه
هنده ساله ل بهر ديواران
ههسپي لينيني نهساخه و هاي ژي نينه
فيتکا دادقاني يا شڪهستي و روژا داديي يا ئاڦا دييت
ما چ مايه ژ بلي جانگي ب دهست ته بکهڻيت؟
يان گوتار هڪ بازارا پهيقين سيحري بيت!
ههڦير ب پهيقان نايته نان... لي ب ئاگري،
ئهو ئاگري تبالا دسوژيت و مهشخه لان دکهته نيشان
ئمز دزانم دي ل ئاههنگا بوونا ههڦي، يي بهر ههڦ بي
سيناهي دي، ب چهپ و راستان بهلاف بن و
تو دي جلكين ميري كهئي!...

گويزين من بين هژمارتنی،

دی ریز بنه سهر جاددهیا و ئاههنگهفان..

دی ل بهر سها پهیقین مایی شعران بیژن:

"جلکین میری نه میر ب خوهیه"

ههر پیکولا ژبو کپکرنا دهنگی بۆر، تم یا ژ خوهیه

دهنگی مهزیقی، یان مارشی! ههرایهکا بی سهلیقه

ل سهر شوستهیان، من دکهته ستوین...

لی د مهدارا دیتنا تهدا، هیشتا کهنينا زهقییمه و

دوهیهکا ژبیرکری

بیرهوهری؛ بویهرین کهیفین دبشیقین

د کولندکاندا عمار دکهن و ژ دهقی فرینی فهدگرن

روژین ژیانی هند کورتن، نه ههوجهمه

کو دهمهکی ژقی دهمی ههمی عشق

بو کهربوکینی تهرخانکهه.

ئهف شهقه هند یا درپژه، ههمی شهمالک

دی حهلیین و گاقین نهلندی ناگههنه دانگا میرگی.

تو ئهوى يئ.. ته تهف پهبيسك شكاندين و

ب پلهكئ گههايه كومتئ ملهكئ

ئهوى ته خواه دزى و گوھ نهدايه ئاهو فيغانين كولهكئ

ئهوى ته فنگ فروتئين و تهف سمر بازين ژ دايمان خريب

هنلاينه ل ناف جغزا گرتنيا خلهكئ...

تو ئهوى... ئهوى⁵

ئهوى ل سمر ههستين ههچوويى، دديه رى و

ل نيسانئ، تهفئين بارانئ پاوان دكهى

تو ئهوى يئ ته ناقهك ههئ...

ل سمر پشتا بارگيران بارهك گرانه و پيشوپاشه

ل ديوانا صهئ!

تو ئهوى يئ.. خه لاتين خه يالا خه والؤ د خه لتينى و

دناف قافكين بالكؤنهكا دو ميتريدا دشهوتينى

ئز دئ پهنجهرا خواه گرم و پهردئ كيشم

---

⁵ چالاكئانئ سوشيان ميديانئ، هه قال شهعبان مزورى، ههردم د فيسبووكيدا به لاف دكر، يئ
خيانهتئ ل وه لاتئ خواه بكت؛ ئهوى.. ئهوى! مهردم پئ خه بهرگوتنهكا دركيپكرى و نه ناشكرايه.

دئ ریشالا خوه برم و دئ ههبوونا ته یا ب سودفه
ل هه مبهری حهقیی کیشم.

گهر کورتانین کهران ژ زیری دروستکهن،
نهشین بهری ههسپان راکهن...

ئهگهر ههیف وان ههمی ستیرین ل دورئ جهمیای
ژبو روژهکا ژ نوو دادای، بکهته ئالیکا غوباری
غوبار دقهشییت و ستیر دمینن، ههیفای ستیر..

وهکو پهلا بن خولینیه و وی پسمیرئ ژ مائی بیبار!
تو ئهوی... ئهوی بالآ دهست و تاعهت مه بهست

تهف خوری یین ته، ل بهههشتئ نیره موکن، نا حهینی...

ما خودئ هند ساویلکهیه، ب مزگهفتین ته دلشاد بییت؟

ما ههلبهست هند یا سادهیه، ژبو کاروانئ ته فریاد بییت؟

ما ته دفتین چهن دین تهختین دی بشکینی و

د سهر لهشئ چهن دین تهرمین دی را بیوری

دا بگه هیهه من!...

... ..

نہز نھوم...

نھوئ تہ ل ناڤ بہخچہیہکئی گشتی چاندی و

خہون ب لامیڤہ تہزاندی

دویکیلہک دی ژ من دہرکہڤیت

ہہکو دکہڤیت، رہڤین دی ژ رہڤا خوہ رہڤیت

خو ئبلیسی شاخی قاف ژی، ڤی ناکہڤیت

چ دویکیل بی ناگر نینن!

ل بہر ناگری... د غای دچم و خہونا دبینم

د حال دچم و کہونا دبینم

کہون تاک تاک ل بہر پی بین من دبنہ خہون و...

نہز ب خہونان ہلباسک دبمہ کومتی دیتنی

ہہر ب خہونان خوہ دادہیللمہ بنی سولئی!

نہز نھوم... نھو

نھوئ تہ د قالکہکا شخارتیدا کریبہ زلک

دا روژہکئی ل سہری زومی

ناگری پی بہردہی کومی و ل سہری گری

ب دلھوینی، ھنڀکھیہ ھنگین نوو مری
دبیت ژیان نہبیتہ بویک ل بہر دھری من
دبیت و مریسی تہ یی توند بیت
ل سہر ھفکا ھلبستا من
لی دوزا من دژیت و قہڈژیت، نوو دبیتہفہ
ئہز ئہوم یی قہت نہ مرم
تنی دہم و سہر دہم دمرن!

***

۲۰۲۳

من چه پکه کا سه ریئشی دقیت...

(1)

تو درهوا دکهی..

ئمز دزانم ئهوا تو دبیژی درهوه، توژی دزانی!

روژمهکی من باوهر ژ ته کر بوو

توژی هینشتا.. یی ل وی روژی مایهغه سنگ

ههرو بو من درهوا دکهی

ئمز ژی ههرو باوهر دکهم

نه ته چ ریگین دی ههنه..

نه من ناسویهک دی ل بهره

ب دریژا هییا قی وه غهری، ل دویف ته دهیم و

باوهر دکهم کو هشکهرو پیلان قهددهت!...

دیدارا مه، دئی ژ دیمی ههیی قهبیت
ههرو ل بهندا ئهقی دیداری دمینم و
چیرۆکا عهشقا شفانی و بیریقانی دوباره دبیت.

(2)

وهسا دیاره... ئهم پێک ناکهین
ئهفه چهن دین گرنژین د سهر مهرا بۆرین و کهفتن
خهونین مه ل چهپهران دهینه ئافدان و ل قالبدان
ههمی ریک دگههه نهالی.. تنی ئهفینی تی نهبیت!
لی گهرهکه..

ته نهز بقیم و مکو نهز ههی، نهو مکه ته بقیت
داکو دلی من بی قهشا بجهلیت و ببیتهفه پیت.

(3)

ههر چ دهمی ئهفینی دناف مهدا شین بوو
رهشی دهستهک کهشهفریت..

ل هنداف چاڦين زل دجڪليت
نهئڪا ڪهسڪ ڙ داران دڪهڦيت
چ نهمايه بينه مستهڪا خويني و
ڙ دلهڪي ڪهرڪهر پرڙيٽ
چاڦين مه ڙي، ڙ ديتنا خويني نانقين
ددانين مه.. ب لهقدانا پهڦان نالهقين!

(4)

پشتي تو چووي...
بيردانڪا من ڙ حزوورا ته ڦالا نهبوو
ههرو ل بهر لئفا دهريائي
من بو پيلان بهحسي ته دڪر
بوچڪا رازين نهبهلي،
بو نهور هسٽين ويل و نهدادايي ڦهدڪر
لي نهور هسان.. چ ٽيڦينين دهريوشڪري،
ب غروورا سالان نهبوو

ئەز ژى دى چىم...

ما كىفەرات، پىشتى چوونا تە بۇچىيە؟!

(5)

تە ژىبىرناكەم...

چ جاران ئەز تە ژىبىرناكەم

پرچا تە يا خەناكرى و دىمى تەيى دوقەتكرى

ژىبىرناكەم..

ولئى ھەكو سلاڧىن من ل سلاڧگەھا تەر بەھتەين

دەدارەين من، ل ئىكەم ژفانى قەرمەتەين

بەردانكا من كەفتە سەر ھەسپەك زىنكرى و

دەيتە دا دوىف وى كولاڧى باى برى

ئەزەك ھەوئەس، مامە ل بەر تەيرەين گزىلوكى و

گولان چاڧەين خوە نەاندن...

دەبەيت ژ زنارى سار باركەم،

لئى قەتوقەت تە ژىبىرناكەم

فی تہمنی ہندہک ژئ مای،
دی ب بیر کرنا تہ فناکهم.

(6)

ترپین لیدانا دلئ من، مینا دہنگی دہہولینہ
گوہین تہ ژئ، ل چیبائی قاف تہنگزارن
ل سیر بیانا ژفانین قالآ ہریمیم
ب نہ بینینا دیمئ تہیی گہش و ہریمیم
تشابہتہک.. دی چہوا گہتہ کاروانی و
کاروان ژ خوہ بدہنن کاتا
ناقا بارانی پرکتن دہقی لاتا
لات.. ب بایی قہتیسکریفہ بیزارن
پیژنا تہ ب ئاسمانیفہ تہیستہیسوک
ئہز ژئ ب تہفہ دارکوکہمہ و
دارکوکہیین دارستانی توبہدارن!...

(7)

تو دلی من بووی ههکو من دلەک هەهە
تو ریکا من بووی ههکو چاقین من د هەل و
هەفساری خەونئ سەمتەک هەهە!
عەفران دادا و پرتین من یین ژیکفە بژیای
ل ناڤ بەخچەیی خۆش و سەرخۆش
چپکین بارانی دکەنە مەهە!
مژیلانکین د سڤرئ و مەربووی
نەلف مان و لیلاقین سپی پێڤە شۆربوون
گیاخۆر بوون، ئەو دەقین بەند و قورمچی
پا دئ کەنگی دەری قەکەهە؟!...
وہ پئ دحەسییم کو یئ وەستیایم!

(8)

ئەز هەر هۆساب عەبەسی، نوکتا دبیژم
جار دکەنم، جار دگريیم

جار دارمک ب پال چپایفه و جارنا ژ هژیرهکی دوه رینیم

نهر نهئمزم، نهوی نهر ههی!

نه ژی ستیر ستیرین جارنن، پی بهوییم

ههکول "کونی"، نزايا دکهم

ئاداروکین د قافکاندا، سیس دبن و پی دهلیم

من نهدفیا بجمه "بهلهخ"

دا نهبینم زه رادهستی بوویه کهلهخ!

یان ژ تهرتیلین مهز دای خوه بخرییم

میتراپاتی د جانی مندا نستی، قهذجنتیت

خورکومانی بین نهسیری ب روژیفه دکمت و

دندکهنارال بهریی، د چیروکیدا دنقینیت

داکو نهکول هر چوار رهخین خوه ببزیم

جان.. یی سهری من دنکرینیت

... من چهپکهکا سهریشی دقیت!

***

هه لچوونین ئە میبایی ل چوون و هاتنان

۱- کەفر

کەفر ئی هەردەم خوێ ب کێلەکا رووباریفە
ددانا واری کەسکاتی...

گیایی زویرکا و پۆرین عبدالین کیرییان
خەونین مۆر.. ب وی وەلاتی کەسکفە ددیتن
کو روژەکی وەکو هەقشی بو بیرسقی...

هەیف یا دینییت

هەر پینگا بکەفیتە سەر وی کەفرا کەسک
دناف ئافا مەند و گەنیدا دخەندقییت.

*

۲- دادگهه

من نهگوتيهه پهيفان كو بينه جانگي روژين من
لي پهيف ب جهنبازي، ل دور من دزقرين
نهز نيخستمه دناف فهزايي زمانيدا و هندهك ههفوكين
سهبرداي.. ل ديوانا كهربوكينا سرت قرژين
كاغزين سپي، خوه نهدا بهر زهرگههين رمش
كهنيا حوبري.. ب روويي ديتنا شهي گرتيئه فههوسي
ل بن ههسپين حينج.. ناخ تهپسي
نه خهتابارم دادوهرؤ..
كو من پهيف ل ناف ههوكين باغان چاندن
نه خهتابارم كو هيشتا يي سوارم و
بهلگ ب ههميزا دارتيئه سهمايي بكن!
دار سيبهرئ ل ريكان دكن
نهو ريكين ريژگههل بهندي، زاوئي دكن و روو بكن!

*

۳ - خوه بنیاسین

دهنگهکی گۆت: ههمی ئهویین تو حهز ژئی دکهه

مشهخت بوون و دناق تهمییدا بهرزه بوون

ئیدی نه دبینی کو ژئی تووره بیی

نه ژ مهژئی ته بار دکهن، ژئی خهریب بیی

تو دناقهرا خهریبیی و تووره بوونیدا مژاری

مژارهکا فهقهتیایی...

ل بهر بیهنا گولئاسمینین فهلهمیایی

بیریا روژین بووری دکهه!

ما دی چهندین چهرخین دی چن..

تا کاروانی من بگههته سهه رووباری و

خوه بنیاسم کو چووچکهکا فهلهرزیمه،

ل بهر دهقی هفتیاری؟!*

۴- کاروانچيه کي خهونو کي

کاروانچيه کي خهونو کي.. خوه حساردا و
ههڪو ژ پاسداران د رهي، د لوکوزي..
ههفراني وي نهينه و ريکا وي مشت تهمدينه
ل دهليفه کي.. ريژگه ه و ريک گههشته نيک
وي سوزهکا هاتوباتي، دگل يارهکا چاقره ههجوو
چهندين جاران د رووي ويدا يي قهي:
چاڦين ته ستيرن و بشکورينين ته.. تافههيفن
ديدارين ته شڪيرن و ههلوستهين ته زي پهيفن
پهيف ماتاني ب ريژگه هان دکهن،
ب سهمايي د حال دچن و ل بهغدايي دنبه نيچيرا زرنائي
سوختهين تهکيا حباندي.. نه ستير ديتن، نه زي نهلند
همي داردهستين هزرهکا عهجاندي و
ژفانه کي گيروکري.. ل بهر ههتافي شهوتاندي!

*

۵- دۆز

ههكو دببته نهوړۆز، كهنهك پيروژ
داددهته سهر ئاشوپا مت، دئارينيت
بيرا من ل ژفانهكئ كهفن دئينيت، نه ل بيرا منه!
وهقيهكا هزرئ و دندكهك ههدارئ
هشپن من خرغه دكهن سهرئيك
تهف ژفانين ههلاويستی...
ب رستكا جلكين شووشتيفه ههل دبن و
ل بهر ئاگرئ دچنه بهرئيك
پندورايئ.. تهف فيگههين خيرئ دزين!
بهس هيقي ما و نهو هيقييه شهمالك و خهتيرا منه!
مروڤو.. نهئ مروڤئ هوڤ و فاني
خوهسهر بيا ته د زولگافا سهردهميدا، دوزا منه.

*

۶- شه ره نیخا بهقان

بهقهکا هیشتا سوړیلانک

ل پهراقا گومهکا مهند شیرهتشان بوو:

- ههکو بایی باکوړی دهیت..

خوه ب کهفزیقه بکهنه کهنه

- ههکو بایی باشوړی دهیت..

شلقاقین ژبه ر بای دپهشن، بکهنه کهبهند

قههمی پی گریده و...

د رنیا قازاندا بکهنه بهست و بهر بهند

پهراقان گوت: هندی ئهه هه

ب ئاقیقه ریک و ره ههند

ئهقجا بوچی دی شیرهتین ته کهینه پهند؟!

ههکو ئهه هه...

تو ئیخسیرا سهقایهکی ل دویف گپولی بووی

ل بهر پینشی بین سهر بهردایی.. رویقی بووی

ئەفجا كەنگى بوويه خودانا ملحهمى و

همى ريبار خويكى بدهنى!؟

بهقى گوت دهم دهورانه لو

جار ههفگورى ههتاقئيه و جار دار دهستى ئەدافئيه

د دلى ههگبا هاتئيدا، مشهخوره و پهنجهمورا گولاقئيه!

***

۲۰۲۲

هه کو من تو دیتی...

هه کو من تو دیتی...

خه مہکئی خوه ب ئه نیا ته فہ کر بوو تینی

روو باره کئی دلینی ژ چاقین ته پیل فہ ددان و

ژ رزدهیه کا هندیشہیی د هوریا سیلا ف

چپکین خوهی ب بهر چه ما ته فہ خوناف

دلی من کھفته لہرزینی و پھیف ل دیلانی سہر خوشن!

شعر مکی.. پرچا ته ژ هہیفا زیقینی فہ دکر و

ل بهر دہر گہہی ئه فینی د رست دا ف دا ف

ئہ فہ تول کیتہ بووی کچا روژی؟!...

ئہوا میترا ی ژبو وی خولقاندی هہ تاف

کاہنین جغزا پابوسی، سوجده نانی و

پەردەپەکا سألین قمیای ژئ هەلانی
 تەر تیلەکا ژبیر چوونی ب فرینتفه، هلدەت سلاف
 دارا بەردار ب پالا چیاپه شەرمینە
 هەکو دیتی.. گەردیلەپین هەناسا تە کەفتن هنداڤ
 بای ب نەرمی ماچی دکرە بنگو هین تە و
 شەکر و کەکا ب لیتین قەیتانکیفە حەلیای
 ئەزئ ماتمای...

ما دئ سلاقان ل کئ کەم و دەستئ خوە بو کئ بلند کەم
 چاقین من هیشتا گرتینە و بەخچەپین هزرئ بەهینە
 هەمی زامین ب پەرجانیفە دگر ئدای، سەرمەدینە
 ئەز نە بەحسی وان بەخچەپین ئیروسی دکەم...
 ئەوین کەوأل چوارگافانی لی دکەن و کەو پیرکانئ
 دبیته سەرمیرا جقاتئ!

ئەز یئ بەحسی دلەکی دکەم.. مت، مەندە هۆش
 پەڕین فرینئ پتفه دەین و فر ددەت...
 ل بیابانین پان لوولەپە

ل سەر رڤیا کاروانی بین دوور لۆمهیه
گهر یدیهیه و وهک خر دلان..
چیرۆکا وی دوبارهیه
ب دویکیلی دهندقیت و ب تهنگزارینیقه ههواره
ل ههلهچوونا کهل سواره و ل سهفهران دویلهکخواره
جار ل سەر ناخا تهر دنقیت
جانا ب کهفرهک خوهر ستیقه دپرتکیت!
سهربورا قی دلی دلین، دهقی پیلاندا سیتافکه
ل سەر سفرا غهوسی بهغدایی ئارخافکه
کچکین گوندی دکهنه پئخوارنا سهر کانی و
ل بهر کوچکین بالاقیبیان د زیت و قهزیت
مهشکا دیتنا مهشخهلهکا ههر ههل دکیت
شهفرهسال دۆرین زفرینی بو روهن دکهت
ب رستکا د بالکۆنیقه دکهته سنج و
بههژهنگین سهرکهفتنی پیقه شور دکهت
ئهز ژی ب دلهک سهیرانکیقه

گه هشتم باغی دیتنی و دلی من دناف دهستین مندا..
خشیا بوو بهر قهر و تنی.

*

ههکو من تو دیتی...

بیهنهک ژ پرچا ته دهات، نه گولاف بوو
لی بیهنا سالین سوتی بین وه غهری بوو
وهک ویچویچا چووچکهکا ل سهر چقی داری
تیشکین وی نألفی ماری و کهسهک نه بوو بهیته هاری
د گیزه فانکا په پین رژیایی ژ خولیی...
روندکه کی خوه ژ قهیدا چافی ته قهکر
داب چیمهنا رووی سافدا بهیته خواری و
نهمینته ل هیفیا سپی کادییا ژ په لان بیزار
روندکی گوت: نهف هنار و کین تفقی...
وارگه هی ماچین خسر یه، نه داخدانی!
دهستین من گوت: نهف سینگی مایه نفستی ل بهر بارانی
کانیکا نازین نازییه، نه ههفشیی ل بهر کوتانی!

دەریایی گۆت: ئەفان هەستتین ب دیواری منقە خۆپان
نە قیژییا پوسایدۆنە ل سەر پاپۆری بوویە سولتان
ئەیونین عەشەقەک سۆتینە ل بەندەمانی!
ئاسمانی گۆت:

ئەو رۆندکا ژ قەیدا چافی وەستیای قەبووی
ب چۆلان کەفت و گۆپالی مفرەقی ل دەستی
د هەمیژا گۆتتەکنیدا ما بوو بەستی
مینا پرتین بەللورەکا نوو شکەستی
د بژکی، ژبو ئاوازا سترانەکا فی ژیانئ!
ئاخا رەش گۆت:

ئەز ب رۆندکی رپسیم و ل بن قەراقۆشی فەتسیم
ب تیرۆژکین رۆژا رۆژینقە مەلصیم...
هەمی ئەدایین دیتنی و بشکورینین هاژوتنی

د فنجانا قەهو مەکنیدا قەرسین و ب نەپەندیقە قرژین!
خەونین پاشنیخستی یین جانی، کەفتنە بەر ژان و زانی!
... ..

داکو روڻدڪي ڙ ڪائيئڙهه شڪين ته ڦهڪهم

رهونه ڦهڪي ل ميرگا ڊيمي ربيتهڪهم

من دستدا چيروڪا ڪه ڦنار...

شاعر هڪي خانه نشين حمز ڙ ڪراسي ڪچڪهڪي ڪر

ل سهر پشٽا وي، نفيسي بوو: ٺهز حمز ڙ ته دڪهم!

وي حمز ڙ پهيقين ڪراسي ڪر

حمز ڙ بهرچاڦڪا و دممامڪا مٺت ٺهقيني ڪر

حمز ڙ ٺهقينيا ٺهقيني ڪر...

دهنگهڪ ڪهفتي د گوهي ويڊا دهنگ ڦهدا

ترارهڪي د سهر داچوويي..

شههيتره ڙ وي ٺاڦا د قوقلي را ماي!

چهندين نالينين چهپاندي و گولين قهتيي

چهندين گولاهه بين نهتهقاندي و ڙقائين ب ريفه ماي

ما بوونه ل هيڦيا قهدهري ڪو ڦهگهر نه دهوري بهري

ههڪو عشق چوگاني دهستي ٺاهوراي

پف ڪرييه عهوري ٺاڦر و سٺف باراندين

سیف ب سینگی "هوی" قه بوونه کانیک و
چاقین هابیلی پیقه مای...

تیرین دلبر و هساندن دلبره دل بهر

نی بیی ئهفین، چ نائینیت ههمی ههیین!

*

ههکو وی ههفوکا "ئهز حمز ژ ته دکهم"

ل سهر کراسی وی دیتی...

تیروژکین روژی دادانه رووی بهفری و

ئاگر د هناقاندا ئیتوین

من ژی و هسا تئینادهر کو ب لئینهک نه موقه دهر

تهف سورگولین د قافکاندا، پر بوون کهسه

حمزهکا توند د جهرگی مندا نیف ئهژدهر

دلئ د لین د برووسیا هاتنا تهدا بیوو دوقهت

قهتهک ل بهههشتی سهمایی ب دیتی دکهت

قهتا دی ل بهر سوجهگهها لئین هنگفینی قهلهندهر.

*

دهمی ناخی هابیل بری و د کوژبیهکی بیردانکیدا ناسیکری
 شهیهکی دندک تهحینی ما د گری بین کهزیهکی را
 زیمارهکا متبووی ما بوو د گهوریی را
 نه چپایان خوه چهماند و نه نهلهویمان کومت قهرفاند
 بای ناهنگال ناغ جنیکی د گپرا و دستاری همر دان دهپرا
 پهیقین چرکونه ئیک ئیکه بهر بوونه ههستهکا کهلی و
 ژئی قهپهشی داخباربوونهک هئیز نهبلی
 ب زهثیا دوجانقه مسمته و گولیا گهنمی ما د خوھی را
 سألین رو ناهیی بو رین...
 ژقانی کهل هیلا بوو د خهو، دناغ د تهقنی را
 ژ من نهترسه.. نهر رهشهی مرؤقهکی ههپارهیی
 ل سروودهکا هیشتا نهگوتیی دگهریم
 ژ چیقانوکا پهقینا (در)ی دوهریم...
 ههمی ناغا قی زهمنی، نهشیت من ژ ته پاقر بکهت
 توژی ب تبلین خوه بین سار و مژهویفه
 کلی د چاقین خوه دوهرینی و من نابینی!...

ژ من نہ ترسہ.. نہ سہرا بم بیاقی دیتنی بگوریم
تنی جانہک زئبہقیمہ ب سہو داسہر بیٹھہ د حہوییم
تو ژی ب شہیے خوه یی دندک تہحینیٹھہ
ستیرین سبہھی د پرچا زہردا دچینی و من نابینی!...

***

۲۰۲۳

سى بەند ژ سترا نا مووسل

(1)

ل وئ ھەنگورا دويكىلى قامچى ھەلگرتى و

بونەمەرىن سەرابىي بازدا

چرا قەمەرىن و ستىر برسقىن

ئاسمانى خوە ب ەردى رادا

(نېنۆسى)⁶.. لىچەكا ئەقىنىي ژ (شەمشى)⁷ قەكر

ب ھەستىن كەل.. گوگراند و د قافكەكى مشت دلدا چاند

رەھان قەددا و قافك پەقى

دل ئىك ئىكە ب دەھمەنا (عەشتارى)⁸قە

---

⁶ نېنۆس: ل گورە مېژوونقىس و داخويانى يىن گرىكيبان، نېنۆس دامەزىتەرى باژىرى نەپنەوايە؛ پايتەختى كەقنى ئاشورىيان. لى ئاقى وى دناق لىستا مەلىكىن ئاشورىياندا نېنە.

⁷ شەمش: خوداقەندى پۆژىيە ل دەف بابلى و ئاشورىيان.

⁸ عەشتار: خوداقەندا ئەقىنىي و جوانىي و جەنگى و قوربانىدانىيە. سۆمەرىيان دگۆنتى

ئىنانا، ئاقى وئ كرىبو شاھا بەھەشتى و پەرسگەھا وئ ل باژىرى (الوركاء) بوو.

بوونه نوژ و روّناهی ددا
(نینورتای)⁹ دادا سەر زهڤیا و هیقی له‌میان
بلوورقانی ل سەر شویرهی..
به‌ری خوه ددهته روژ ئاقا و خه‌ربیهک
لی دقرقینیت هئاقا
چپکین خوهی ژ ئه‌نیا دیتتی دوه‌ریان
ئاخینکی خوه د بای وهرکر و ئاف دکهلان
دهنگ داجریانه سه‌مایئ و دهرگه‌ه‌قه‌بوو
بووکه‌کال بن خیلی مت
تیشک ژ دیمی وئ د په‌شین و زیقال زیقال
دپرژیانه سەر که‌نی و تنازین خوناقا
پر ژ له‌شی وئ قه‌دژین و گه‌ه‌شتن ریژگه‌ها گاقا
گاق.. داقه‌رست و عه‌بووریان¹⁰.

---

⁹ نینورتا: خودا‌ه‌ندی یاسا و نه‌سین و کشتوکالیئ و نیچیرییه ل ده‌ف ئاشوریان، پاشی
بوویه خودا‌ه‌ندی جه‌نگی و ئاشتین (فادل عه‌مه‌ر).

¹⁰ عه‌بووریان: ناماژیه بو که‌لها عه‌بووری ل سەر ئیقا دیجله‌ی کو ژ لاین ئاشوریانه
هاتبوو ئاقارن، ل سالا (٦١٢ ب.ز) هاتبوو هه‌رفاندن ژلاین میدی و کلدانیه‌نه، لی پشتی

(2)

پاصهکا هیشتا نه تژی

ژبو جانین نه بووین رهژی، دگر نژی و

سترانهکا مووسلی یا کهفن لیددا

شهوفا برویسیا لهزگینه و بارانا هویر

حهز دزقراندن لایی چهپی

دلبرهکا بهژندریژ یال ویری مای..

من وه ههستکر شهمالکهکا تنگزارم

دی ل شهقهکا دی یا ژیی وی خوه سوژم

من ل بهر نهبوو ههناسهیا چ نادوویمان،

ب ریکا دوورقه بهلمژم

خهرزی بهقان...

ههمی تیک و شهقین پهراقی پر کربوون

ب فیتکین منقه د شر بوون

شهری نفاکرنهقه و خهک ژ جزیری دهاتنی و نافی وی کره مووسل. مووسل باژیری لایی

راستی یی دیجلیه و نهو باژیری ل لایی چهپی دگوتنی (نهینهوا).

ئەلمەتریکەکا رەنگدار، ل ھنداڤی من (نانا)¹¹ بوو

ھەکو رەنگی کەسک ھەلدبوو:

بەق بلباین چەنگ لئ شکهستی

ژبو دیدارەک کەل دسترین!

ھەکو رەنگی سۆر ھەلدبوو:

دیدار ب تەمیڤە بەرزەنە و

ھەر ھەستەکا ب لاما دەر ازینکی ڤەمای

ل بەر ھورەبای دکەسرین!

ئو دناڤ سپیھرا سپیاتییدا:

(کی)¹² پەرنیسین بەر سوجدەگەھی

خوہ دادلەقینن جاددەیین مشتئ ئەسرین

چ جەل سینگی من نەماینە ژبو تیرەک دی

دبیت ل دەف وە، نە تشتەکی زۆر گرنگ بیت!

---

¹¹ نانا: نانار، نانا، سین، خوداڤەندا ھەیقییە، پامانا وئ ل وەلاتین بابل و ئاشۆر
دەرەخشاندە، پەرسگەھا وئ ل (ئۆر) بوو، ھەرودسا ل باکوژی ژئ پەرسگەھەک ھەبوو ل
(جەران) بوو.

¹² کی: خوداڤەندئ عەردییە د شەھرستانییا میزوبۆتایادا.

لئى دلى من يئى دنئيشيت و رىك يئى دنالن
كسهك نينه سلاقتين من بيهته مووسل!

(3)

مووسل كچكهكا نهسمر و خوين شرينه

ب نئيرگزين مشهختكر يقه شههلايه

بهخجهيهكئى رهنكاورهنگئى پيروهرينه

د رىكئين ئاسيدا يوسرايه

شهقهكئى.. ئالايين رهش ل سهر دارهكا (نبى يونس)

رهرفين و ههمى بهلگين گهش ژئ وهرين

مريدئين مزگهفتا مهن..

ل بهر لههيا رووبارى خريان

گورمينهك هات: نهلهو نهپانه نهالئى و

نهو نهاله مهيدانكهكه ل بهر سهرايئى

رهههندهكئى سهريئ خوه ددا بهر قهمهيان

نهو رهههنده بانستابيايه

دیجله‌ی ئه‌یونین خه‌ریبی قه‌درۆتن و
نزااین هاتنی دگۆتن.

هه‌ر دروودا داخه‌ری ب پێکین هه‌ر شیفه
ده‌هلێزین دۆزمخیدا، ب پێی (دانتی) فه‌ روئیایه!
هه‌ر قێژیه‌کا ژ جه‌رگی گری (غه‌زلانی)¹³ بێت
ده‌ه‌رایا (باب الطوب) دا دهنه‌دقیت و به‌رزه‌ دبیت
ئه‌ه‌ه‌کی قه‌یدگری ب زنجیرین سه‌رمه‌دیقه
ب سوارین ری شه‌قینکین هه‌مه‌دیقه¹⁴

دی چه‌وا گه‌مه‌ ناڤ مووسل؟!

***

۲۰۱۷

---

¹³ غه‌زلانی: ئاماژه‌یه‌ بۆ بانی یین غه‌زلانی (هضاب غزلانی) کول سالآ (۱۷۲۲ ز) سه‌ر
له‌شکه‌ری نادرشاهی ئیرانی ل وێری هاته‌ کوشتن، ئه‌ڤجا شه‌کستن و نه‌شیان مووسل بستیین.
¹⁴ سوارین هه‌میدی: ئاماژه‌یه‌ بۆ (الفرسان الحمیدیة) کو کومه‌کا فیرسین چه‌ته‌ و کریگری
بوون ل سالآ (۱۸۹۰ ز) هاتبوونه‌ دامه‌زاندن ژبو زێره‌قانی و پاراستنا توخیبی رۆژه‌هلانی
ده‌وله‌تا عوسمانی. پیرانییا وان کورد و تورکمان و یورۆک بوون.

پهروازهي خونه كا عماركري

خونه كي.. برمه ميگرگهكا مشتي كاڦر

گيا د هممببزا ناخيدا دبستري و

ناورين بايه كي تهر، هس چاڦ ل دهر

عشق ل سهر كانيي خاتونونه

پرچا خوه يا دريژ شه دكر

نه نالابين رهش د بلند بوون

نه چهچهقا تزي بين شيخي بلبل بوون

نه چ مروفين رهنك تويري.. ل ويري قادر

هس ل هادر.. بيريقانان قهدان چادر

نو مانه ل بهندا شفاني...

ژ روويي كوليلكان دهر كهڦيت

یان ژ بانین بلند بکهفیت

ئەز ژی ب هەستین خوەیین ماندیڤه هەر ماندی

ب تیئێ پەرواز هیڤه مایی و نیڤ کەناندی

بێهەکا تیژ خممکین دیتئێ ئارانن

بەرژەنگین من.. هیشتا ب کەڤالیڤه ساتر

مینا صەیی ئیچیری ب دویف بێهەنی کەفتم

هەر چووم و چووم...

ب سەر کۆمەکا گرتیگەهین ماقویل هەلبووم

ئاگرەکی.. ژ پەیفین گۆتی هەلکیرین

دلین دلین ب بستکافه بوون

قەمەین قەدیدک ب رستکافه بوون

هەستین هەستیار دناڤ رۆنیدا داخ دکرن

ئاغلهویک سەر نشیف دبرن!

من خوه ژ خەونئێ کیشا دەری و

ئیکسەر چوومه سەر موغبەری

مەنز لگەها خەمەین مالتق...

دارز هیتوونان خوه ب پشتا دار بهرییا قهدنا و
حهز بژیا بوونه بهتهدنا..
بلهز زقریمه ژوورا خوه
چوومه بههییا کتییین خوه
پهروازهیی ب دیوار یقه دالهقای
رهمی ئاغای بوو.. دگر نژی بو گیقارای
جانئ شعری بوو دوتا بووی، ل بهر پین لورکای!
بهری دهست ب پتهپت و بولبولئ بکهه،
ل سهه سهحنئ...
فهنا ببوون، ههمی تهرتیلین ب ریقه مای
هشیار ببووم
ژ وی خهونا ب دههمهنا دیتنا منقه مای!
***

۲۰۲۳

پڙست

۵	دلئ من بو وي کچڪا دهفڙهن خواه دقوتاه
۱۹	ئهوئ سهر خوش
۲۷	سهردهمي فيرسين قهرمتي
۳۳	هڙيرا دنيم!
۴۴	داوي شيرهتا عيسي دهلاه.. بهري مرنئ!
۵۲	زومبي
۶۳	دي بهرف چوونيقه زفرم
۷۰	بلوورا شڪهستي
۹۰	ئهن ئهوم يئ قهت نهمرم!
۹۷	من چهپكهكا سهرئيشئ دقئت..
۱۰۴	ههلچوونين ئههيايي ل چوون و هاتنان
۱۱۱	ههكو من تو ديتي
۱۲۰	سي بهند ژ سترانا مووسل
۱۲۶	پهروازئ خهونهكا عماركري

